

Pressede
forskere
snyder 5

Forsknings
døgn: indstik

Forsker ad
omveje 10

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

8

24.04.06

Jagten på det perfekte stresser

CAMPUS runder sit stress-tema af med at sætte fokus på de studerende. Som det også var tilfældet med VIP'erne og TAP'erne, oplever flere og flere studerende i dag en form for stress. Stress er de seneste år kommet ind på Studenterrådgivningens top 10-liste over årsager til, at studerende søger hjælp.

Også studenterpræsten Steen Andreassen på Aarhus Universitet mærker den øgede stress hos de studerende. Han forklarer det bl.a. med, at der i dag hersker en perfektionskultur blandt unge. De studerende stiller høje krav til sig selv, vil have gode karakterer og giver ikke sig selv lov til at koble fra og lave ingenting en gang imellem, siger han.

Der hersker ikke tvivl om, at stress er et alvorligt problem, som man i værste fald kan dø af. Men stress er ikke kun negativt. At blive udsat for stress en gang imellem kan have en positiv effekt på vores sundhed og forlænge vores liv. I den positive udgave er stress en udfordring, og ideen om, at den type stress kan være godt, kommer fra biologien, og kaldes hormesis. Stress er drivkraften for liv, forklarer professor, dr.scient. Suresh Rattan.

Side 3, 6 og 7

Søren Kjeldgaard / AU-foto

Mål og mennesker

Dekan Carsten Riis,
Det Teologiske Fakultet

Aarhus Universitet er nu placeret på Kulturministeriets kanon over de tolv vigtigste arkitektoniske værker. Det er ikke så ringe et fundament for et ambitiøst universitet. Ambitionerne er store, for det ligger i universitetets natur at ville det bedste, at ville nå længere og højere, at ville nå dybere og sandere. Det forudsætter studerende og ansatte af høj karat. Altså skal vi have både mål og mennesker. Målene er meget klart beskrevet i den nye udviklingskontrakt for 2006-2008, og de er bestemt ambitiøse. Nu skal vi sørge for, at vi også har menneskene til at indfri dem.

Kodeordene for universitetets kommende udvikling er konkurrence og kvalitet. Begge ord, konkurrence og kvalitet, hører også til markedets terminologi. Vi er i et marked, hvor vi måles og vejes, hvor vores viden og vores evne til at tænke nyt prøves af i forhold til lokale og globale vidensinstitutioner. Det sker f.eks. i rankings over attraktive universiteter, og det sker i den mere og mere omfattende opgørelse af vores aktiviteter i nøgletal (jf. www.au.dk/da/nogletal). Tal er interessante, men de er i sagens natur især gode til kvantitet, og ikke så entydige, når det gælder kvalitet. Derfor skal vi være opmærksomme på den adfældsregulering, som tal kan udøve. Tal får os nemlig let til at tænke mere i vækst og mindre i værdi.

Det bedste middel til at skabe både vækst og værdi er at sikre, at Aarhus Universitet er en attraktiv arbejdsplads. Vi skal klare os godt i konkurrencen om forskningsmidler, udbyde førende uddannelser og have gennemslagskraft i forskningsverdenen, offentligheden og på arbejdsmarkedet. Det kan vi kun, hvis vi evner at tiltrække de bedste – både blandt studerende og ansatte.

Den nye udviklingskontrakt er nu underskrevet. Den er der mange tal i. Der er også meget vækst, som vil kunne realiseres i takt med regeringens planer om væsentlig flere penge til dansk forskning. Kvalitet er også et gennemgående tema i udviklingskontrakten, så vi kombinerer vækst og værdi. Der er endelig et afsnit nærmest helt uden tal. Det hedder 'Personaleudvikling' og er ikke så langt; men det er vigtigt, og jeg tror, at det bliver et centralt tema i de kommende år, for personaleforhold er afgørende for succes.

Personaleudvikling kan vi med fordel sætte ind i en videre ramme end f.eks. kompetenceudvikling eller MUS. Personaleudvikling er også at have fokus på muligheder og vilkår i arbejdet mere generelt. Her tænker jeg f.eks. på værdien af det frie universitet og at støtte op om at skabe sammenhæng mellem arbejdsliv og privatliv. Det kan også være klare prioriteringer og realistiske krav og mål – vækst over hele linjen må ledsages af effektiviseringer og omprioriteringer. I takt med at nye opgaver presser sig på, skal vi blande kortene og ikke tage dem alle op fra bordet igen. Endelig er en synlig og inkluderende ledelse på alle niveauer en vigtig faktor i personaleudvikling.

Vi ved, at Aarhus Universitet er en arbejdsplads, hvor mere end lønnen driver værket. Vi skal være attraktive for ildsjæle i alle grupper af studerende og ansatte. Derfor skal vi også værne om de særlige kvaliteter, der er ved at arbejde på et universitet. I sidste ende er det studerende og medarbejdere, der med deres lyst og ambitioner til at nå det bedste er afgørende for udviklingen.

Det bedste middel til at skabe både vækst og værdi er at sikre, at Aarhus Universitet er en attraktiv arbejdsplads.

JUST A MINUTE

Researchers pressured into cheating

The pressure on health sciences researchers to publish many articles in the right periodicals is so high that it can lead to various forms of scientific dishonesty, say new American studies. In an anonymous questionnaire study carried out by the scientific journal *Nature* last year, over a third of American postdoctoral researchers admitted to some form or other of academic dishonesty. In another brand-new study of young researchers in Minneapolis, 10 % of those questioned admitted to

discarding experimental results that did not confirm their hypothesis, and one in every eight says that they have looked the other way with regard to dubious data.

Professor, DrMedSc Albert Gjedde from the University of Aarhus PET Center, is not surprised at the revelations. He believes that the problem is especially serious in the field of health sciences because they have a culture that rewards frequent publication. If we add the intense public interest in

health research, the large amounts of money involved, and the possibilities for great personal advantages if something really useful is found, there is a clear incentive to fudge a little. Albert Gjedde therefore suggests that the pressure to publish should be reduced by persuading researchers not to publish everything under the sun. In the final analysis this would lead to better scientific knowledge, he says. P. 5.

Stress can extend our lives

Stress is not all bad. *CAMPUS* rounds off its theme on stress with an article on how stress can extend our lives and improve our quality of life. Stress is a condition for life, but only in small amounts, and only periodically, explains professor Suresh Rattan, at the Department of Molecular Biology, University of Aarhus. When human cells are exposed to stress, they start a healing process, repairing the damage done to the cell. This extends the life of the cell. The process is called hormesis. Both physical stress such as exercise and mental stress affect our cells. P. 7.

Scientific tests have proved that a love affair is extremely stressful, but because the end result is good, the stress is positive. But the body needs a break. If people are constantly in the throes of passion, they go mad – and love should come in small doses, says professor Suresh Rattan.

Photo from *The Man Who Shot Garbo* by Clarence Sinclair Bull

Perfectionism leads to stress

More and more students are suffering from stress. This can be clearly seen at the students' advisory centre, where students can seek free advice on stress, among other things. In later years, stress has made the advisory centre's top-ten list of reason for stu-

dents to seek assistance. The students' chaplain at the University of Aarhus also sees the effects of stress among students. Part of the reason for the problem is the existence of a perfectionism culture. Perfectionists are especially prone to stress. They make

higher demands on themselves, aim for the highest marks, and refuse to allow themselves to occasionally relax and do nothing. P. 6.

Entrepreneurship – have enthusiasm, need knowledge

According to a new questionnaire from the Katrineberg IT City's communications office, 23 % of the 1500 students run their own businesses, almost all based on knowledge acquired in the course of their studies. Last year the comparable figure was 17 %.

Communications manager Arne Voltertsen from the IT City and the Alexandra Institute is optimistic about the increasing interest in entrepreneurship, where more women are now getting

into the act. However, he is surprised that the study shows that 74 % of students have heard little or nothing about the options available to entrepreneurs in and around the IT City. A good example of how a student can succeed in starting his or her own business is shown by the five IT students Peder Burggaard, Mette Stubbekjær, Henrik Sommer, Tina Rosholm and Jonas Gam, who have started the company "Play IT Sound", which develops

alternative playground equipment. "It wasn't advertising or appeals for entrepreneurship that got us started, it was having the idea and the good feedback from the course," says Jonas Gam.

Later this year, a new IT building will be opening at Katrineberg, aimed at getting students and the many newly established businesses in the area into a clinch. P. 4.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne. Næste nummer udkommer 8. maj. Deadline for indlæg 1. maj kl. 10.00.

Redaktion: Finlandsgade 23, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

annoncer: Henvendelse på redaktionen.
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Tryk: Avistryk Nord A/S
ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Claus Baggersgaard
Studentermidhjælp
claus.baggersgaard@post.au.dk

Perfekthedskultur stresser studerende

Flere studerende dør med stress. Studenterrådgivningen bliver oftere og oftere opsøgt af stressede studerende, og samme tendens oplever studenterpræsten på Aarhus Universitet.

TEMA

STRESS

Den landsdækkende Studenterrådgivningen oplever en markant stigning i antallet af studerende med stress. Stress er strøget ind på Studenterrådgivningens top 10 over de grunde, de studerende giver for at søge hjælp hos dem. I 2000 var stress årsagen i 3,6 procent af henvendelserne, mens det var 12,5 procent i 2005. Ifølge direktør Else-Marie Stilling fra Studenterrådgivningen er der mange grunde til, at flere studerende er stressede.

– For det første er der et samfundsmæssigt pres på de studerende, som de uafbrudt hører om i medierne. De får skåret i SU'en, hvis de ikke kommer hurtigt i gang, og de skal være hurtigt færdige. For det andet er det blevet lettere at komme ind på universiteterne, fordi karakterkravet er dalende på mange uddannel-

ser. Det har den bagside, at nogle af de studerende med lavere karakterer kan føle sig usikre på, om de nu også kan klare det. Derudover er der et økonomisk pres, fordi det bliver dyrere at bo, og ikke mindst lægger mange studerende et personligt pres på sig selv for at blive en succes, forklarer Else-Marie Stilling.

En perfekthedskultur

Studenterrådgivningen på Aarhus Universitet, Steen Andreassen, fører ikke statistik med, hvor mange der henvender sig hos ham for at få hjælp i forbindelse med stress. Det er et fåtal, der bruger ordet stress, når de henvender sig til ham, men han fornemmer, at stress mange gange er en del af deres problem.

– Der hersker en perfekthedskultur, og det er især perfektionister, der får stress. F.eks. er det interessant, hvor højt mange studerende

går op i karakterer, når virksomhederne lægger lige så stor vægt på f.eks. de sociale kompetencer. De unge måler sig selv på det, de gør, og ikke på det, de er. Det kortslutter dem. Alle hungrer efter kærlighed, og det får man ikke af at gøre noget, men af at være noget, siger Steen Andreassen.

Han understreger, at de studerende skal lære at sige fra:

– Det er naturligt med stress op til en eksamen, men de skal sætte grænser, så de ikke altid står til rådighed for sig selv – de skal måske melde fra til en fest, slukke mobiltelefonen og bare være til en gang imellem.

Legitimt at søge hjælp

5432 studerende søger hvert år hjælp hos Studenterrådgivningen. Det er over 2000 mere end i 2000. Stigningen skyldes, at det er blevet

legitimt at søge hjælp, mener Else-Marie Stilling. De hyppigste problemer er depression/tristhed og koncentrationsproblemer. For studerende med stress har Studenterrådgivningen forskellige tilbud – f.eks. stressgrupper eller individuelle samtaler med en psykolog eller en socialrådgiver – og hjælpen er gratis. Det er det også at opsøge studenterpræsten.

Læs mere om tilbuddene hos Studenterrådgivningen på www.studraadgiv.dk og Studentermenigheden i Århus på www.smaa.dk

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

400 FIK NOGET TIL HJERNEN

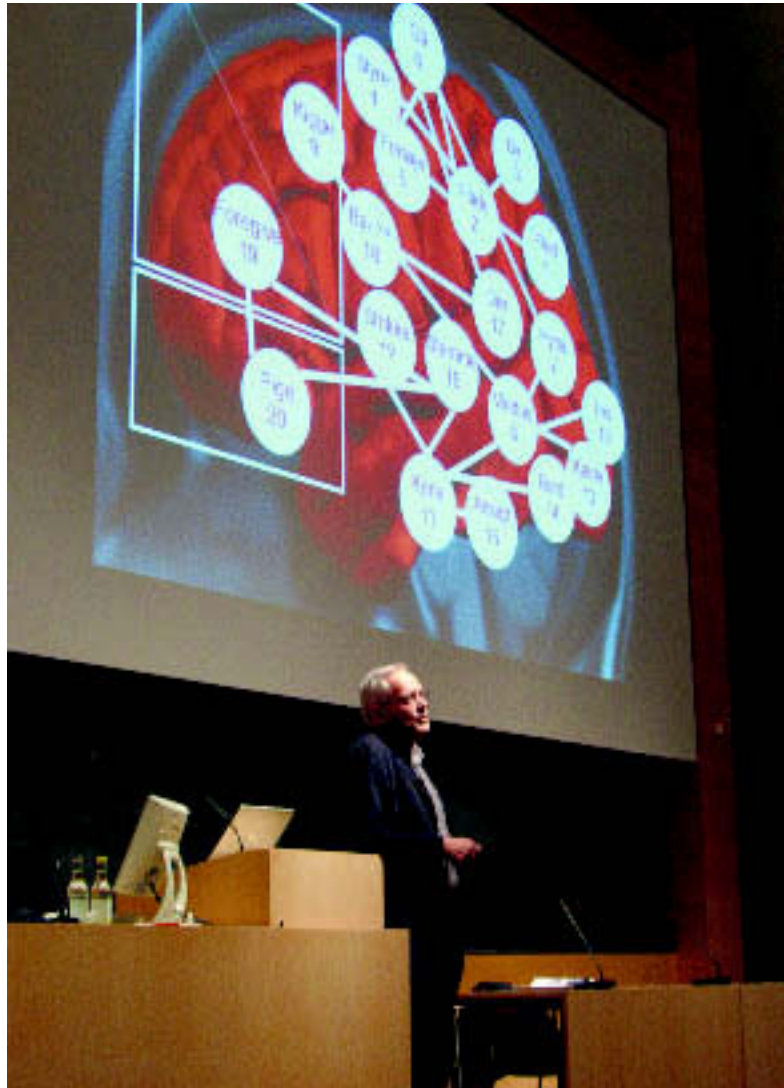
Godt 400 forventningsfulde tilhørere havde fundet vej til Søauditorierne, da Aarhus Universitet i samarbejde med *Politiken* afholdt det første af tre foredrag under overskriften: Mød videnskaben og forskerne på Aarhus Universitet. Og hvad var mere oplagt end at starte med et foredrag om det organ, hvorfra videnskaben har sit udspring – hjernen – dette fantastiske organ, der med mere end 100 milliarder hjerneceller og sindrige kommunikationssystemer er omdrejningspunktet for hele den menneskelige aktivitet?

Mr. Brain på Aarhus Universitet alias professor, dr.med. Albert Gjedde tryllebandt de fremmødte med et spændende foredrag om hjernen og bevidsthedens magiske evne til at spå om fremtiden. Og vi blev klogere, og vores hjerner voksede under det 45 minutter lange foredrag. For som det også fremgår af bagsiden i det seneste nummer af vores alumnemagasin *AU-gustus* med tema om hjernen, så udvider hjernen sig ved indlæring.

Dagdrømmer

Og var der en enkelt eller to, som begyndte at dagdrømme under rundreisen i hjernen, så blev de vækket af en pludselig HØJTRÅBENDE Albert Gjedde og en forklaring på, hvorfor vi dagdrømmer. Det skyldes, at vores hukommelse begynder at fokusere på det indre liv, på det, som vi skal, som vi gerne vil – i stedet for at være nærværende og problemløsende. Evnen til at dagdrømme og søge tilbage i vores hukommelse sidder faktisk i forpandelappen. Det ved vi, fordi veludviklede skanningsmetoder i dag kan afsløre, hvor hjerneaktiviteten har sit udspring, og hvor viden oplagres. Skal vi f.eks. genfortælle en historie, så udspringer der fra forpandelappen et vidt forgrenet net af signaler til andre steder af hjernen, hvor hukommelsens billeder ligger gemt.

Faktisk kan man dele forpandelappen op i en øvre og en nedre del, som

Albert Gjedde illustrerede, hvordan et enkelt lille uddrag fra Huckleberry Finn lejr sig 20 forskellige steder i hjernen.

hver for sig konkurrerer om vores opmærksomhed. Når aktiviteten er høj i den øvre pandelap, er vi udadvendte, opmærksomme og problemløsende. Er aktiviteten derimod høj i den nedre pandelap, så er vi indadvendte, tilbage i oplevelserne og drømmende.

Livet er et skakspil

Men hvad ønsker vi at rette vores opmærksomhed mod, og hvordan vil vi

leve vores liv? Albert Gjedde sammenlignede livet med et skakspil. Vi skal spille, men vi har to modsatte lyster. På den ene side vil vi gerne vinde, på den anden side skal spillet helst vare så længe som muligt. I bedste fald planlægger vi trækene, så alle får størst mulig fornøjelse af spillet. Uanset hvad vi vælger, kræver det hjerneaktivitet. /ac

Ann Charlotte Christophersen, psykolog

Det var rigtig godt og på et tilpas højt fagligt niveau. Jeg overvejer at komme til de øvrige foredrag.

Kristian Olsen, pensioneret lektor

Det var et meget charmerende arrangement, og jeg er meget glad for at have været her. Jeg kommer gerne igen.

Charlotte Groch, deltidsstuderende

Jeg har taget en sidefagseksamen i psykologi, derfor var det meget interessant. De øvrige foredrag er ikke lige mig.

Forskning hurtigere ud i praksis

Institut for Folkesundhed går sammen med Aarhus Amt om bl.a. at styrke formidlingen af instituttets forskning, så den når ud til praktikerne.

FORMIDLING

Institut for Folkesundhed har indgået et samarbejde med Afdeling for Folkesundhed i Århus Amt om at lave et fælles miljø for folkesundhed i regionen. Aftalen vil give forskerne fra Institut for Folkesundhed en formidlingskanal, hvor deres forskning og nyeste viden hurtigere end i dag kan nå ud til de folk i amtet, som arbejder med folkesundhed, og som har den direkte kontakt til borgerne. Omvendt kan forskningsmiljøerne få mere præcise informationer fra de praktiske miljøer om, hvilke folkesundhedsproblemer der vil være behov for at forske i, og om, hvilke områder politikere og den offentlige administration har brug for ny viden inden for.

– Der har inden for vores område været en lang tradition for samarbejde mellem forskere på universitetet og praktikerne under amtet, men nu bliver det formaliseret på den måde, at vi deltager i møder hos hinanden og udveksler viden og erfaringer. Vi vil ganske enkelt ses mere, og den interaktion er nødvendig for at opnå det tættere samarbejde, fortæller institutleder Søren K. Kjærgaard, Institut for Folkesundhed.

Forskningen på Institut for Folkesundhed spænder vidt, da instituttet består af seks forskellige afdelinger: Almen Medicin, Biostatistik, Epidemiologi, Miljø- og Arbejdsmedicin, Sundhedstjenesteforskning og Sygeplejevidenskab. Der forskes i alt fra ryge-, kost- og alkoholvaner til sundhedsvæsenets organisation og funktion. Hvad betyder det f.eks. for hjertekar-dødeligheden, hvis man luk-

ker en skadestue? – det kunne være et spørgsmål, der kunne forskes i på Institut for Folkesundhed.

Fortsætter i regionen

Det nye fælles videnuddvekslingsmiljø vil i første omgang komme borgere i Århus Amt til gavn ved at praktikere, der har med folkesundhedsspørgsmål som rygning, rygproblemer og rehabilitering ved kroniske sygdomme at gøre, får den nyeste viden. Samarbejdet forventes desuden at fortsætte, når amtet nedlægges og bliver en del af Region Midtjylland. Omlægningen fra amt til region betyder i øvrigt, at en del opgaver inden for folkesundhedsområdet bliver lagt ud til kommunerne.

– Her bliver der virkelig brug for den viden og de uddannelser, Institut for Folkesundhed udbyder. Der er ikke en kritisk masse til stede i kommunerne til at løfte de nye opgaver. Alene rehabilitering af folk med ryglidelser og kroniske sygdomme vil være en kæmpeopgave. Der bliver brug for at uddanne det kommunale personale, siger Søren K. Kjærgaard.

Ud over at bidrage til uddannelsen af medicinstuderende og ph.d'er står Institut for Folkesundhed for den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (cand.scient.san.), kandidatuddannelsen i sygepleje (cand. cur.), uddannelsen til Master of Public Health og til Master i Klinisk Sygepleje.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Lyst have, viden savnes

En stor del af de studerende savner viden om iværksætteri, viser en ny undersøgelse. Fem studerende fra Informationsvidenskab er med deres nye firma Play IT Sound et godt eksempel på, at det kan lykkes.

EGEN VIRKSOMHED

En ny spørgeundersøgelse fra IT-byen Katrinebjergs kommunikationskontor viser, at der stadig er en stor del af de studerende, der kender me-

get lidt eller slet ikke til mulighederne for undervisning i og støtte til iværksætteri i IT-byen. Men lysten til at vide mere er til stede, viser undersøgelsen.

Ifølge rundspørgen driver 23 procent af de 1500 studerende egne virksomheder, der næsten alle sammen bygger på den viden, de tilegner sig i løbet af uddannelsen. Sidste år var det tilsvarende tal 17 procent. Det er især studerende fra Datalogi og Informations- og Medievidenskab samt fra en række overbygningsuddannelser og civilingeniøruddannelsen i teknisk it, som har egen virksomhed.

Kommunikationschef for IT-byen

og Alexandra Institut Arne Vollertsen ser optimistisk på den forøgede iværksætterlyst, hvor kvinderne nu også melder sig på banen. Han undrer sig omvendt over, at 74 procent af de studerende ifølge undersøgelsen kun har hørt lidt eller intet om iværksættertilbuddene i og omkring IT-byen.

Fremme iværksætterkulturen

Information om iværksætteri sker primært gennem Center for Entrepreneurship, der også er drivkraften bag kurserne om iværksætteri.

– Centeret har gjort meget for at oplyse om deres kurser, hvor man kan få konkret viden om at starte

egen virksomhed, siger Arne Vollertsen.

Videnskabsministeriets Iværksætterbarometer for 2005 viser, at IT-byens studerende kan rose sig af at ligge et godt stykke over landsgennemsnittet som iværksættere. Det er i god tråd med regeringens målsætning om at gøre Danmark til et førende iværksættersamfund, hvor specielt de højtuddannede spiller en nøglerolle som iværksættere og fornyere. Derfor skal uddannelsesinstitutioner lige fra folkeskole til universiteter nu give såvel inspiration som konkrete kurser og fag, som kan udvikle iværksætter- og selvstændighedskulturen.

Play IT Sound

Et godt eksempel på, at det kan lykkes for studerende at starte egen virksomhed, er de fem studerende fra Informationsvidenskab Peder Burgaard, Mette Stubbekjær, Henrik Sommer, Tina Rosholm og Jonas Gam, der har startet firmaet Play IT Sound, som udvikler interaktive legeredskaber til legepladsen. Koncepterne udspringer fra et undervisningsforløb, der gjorde de fem interesserede i at gå videre med deres idé. Det var i forbindelse med deres kontakt med patentkontoret, at de fem iværksættere kom i kontakt med Center for Entrepreneurship, Østjysk Innovation og IT-byen.

– Det er ikke reklamer eller opfordringer til iværksætteri, der har fået os i gang. Det er idéen og den gode feedback fra studiet. I starten bruger

man mange timer og sine ferier på virksomheden, men til gengæld har man som studerende netop muligheden for at være fleksibel i den fase. Det er vigtigt at finde en balance og tage det sure med det søde, og det er vigtigt at bruge modstanden som en positiv feedback på, at det kan blive endnu bedre, siger Jonas Gam fra Play IT Sound.

Iværksætteriet har også betydning for de fems specialer, der helt eller delvist tager udgangspunkt i virksomhedens forretningsområder. Gruppen er optimistisk med hensyn til fremtidsmulighederne. De er i kontakt med en større virksomhed, men regner med, at der går halvandet til to år, før de kan tjene penge på deres produkter, fordi det er et udviklingsprojekt.

Nyt IT-hus

Arne Vollertsen forventer, at det nye IT-hus vil skabe et godt miljø for iværksætteri. Det bliver bygget på hjørnet af Åbogade og Helsingforsgade og åbner senere på året. Det nye hus vil bl.a. rumme et IT-bibliotek og en fælles kantine for hele for hele IT-byen. Huset vil danne en naturlig ramme for arrangementer, hvor de mange nytillflyttende virksomheder og de studerende vil kunne gå i clinch med hinanden, som han udtrykker det.

Ann-Charlotte Knudsen / ack@adm.au.dk
(praktikant ved Nyhedstjenesten)

TA' BUSSEN - LINIE 888

KUN 120 KR.

For studerende og seniorer fra mandag til torsdag

ÅRHUS
ROSKILDE
KØBENHAVN

Rejsetid ca. 3 timer.
Afgang fra Århus
rutebilstation.

Abildskou A/S

Tlf. 70 210 888
Online booking:
www.linie888.dk

Danmarks
The Danish Pædagogiske Universitet
University of Education

MALLL European Masters in
Lifelong Learning:
Policy and Management

Three Universities – one degree. MALLL is an elite, multi-site programme aimed at professionals who wish to develop specialised expertise in lifelong learning policy or management.

www.dpu.dk/malll

The Danish University of Education
Institute of Education, London
University of Deusto, Bilbao
Consortium Coordinator:
Dr. Søren Ehlers, ehlers@dpu.dk

Ny forskning i behandling af socialfobi

Angstklinikken på Aarhus Universitet søger deltagere til et nyt forskningsprojekt, der skal undersøge, om der kan gives bedre behandling til klienter med socialfobi ved at kombinere to forskellige psykologiske terapiformer.

NYT FORSKNINGSPROJEKT

Hver eneste dag skal vi forholde os til andre mennesker – på studiet, jobbet, i supermarkedet, i sportsklubben, på aftenskoleholdet eller i det offentlige rum i det hele taget. Nogle nyder denne kontakt med andre mennesker, andre frygter den.

Socialfobi er en almindelig lidelse, der skønmæssigt rammer mellem 7-13 procent af befolkningen i den vestlige verden, viser undersøgelser. Fobien kan ramme personer i alle aldre, men begynder hyppigst i teenagealderen, skriver Angstklinikken på Aarhus Universitet i en præsentation af et nyt forskningsprojekt, som klinikken søger klienter til.

Behandlingsformer kombineres

Målet med projektet er at undersøge, om der kan opnås klinisk betydningsfulde og holdbare virkninger ved at kombinere to forskellige behandlingsformer: kognitiv gruppeterapi og mindfulness-træning.

Gruppeterapi anses for særligt hensigtsmæssig ved socialfobi, fordi angsten netop vedrører samværet med andre mennesker, og kognitiv terapi er den mest anvendte og bedst undersøgte psykologiske behandling over for lidelsen. Kognitiv terapi arbejder med at ændre negative tankemønstre og undgåelsesadfærd, som er med til at opretholde angsten i sociale situationer, fremgår det af præsentationen af det nye forskningsprojekt.

Mindfulness-træning er en metode til såkaldt opmærksomhedstræning, som er inspireret af Østens meditation. Her lærer man – også i en gruppe – at rumme ubehagelige følelser, uden at angsten eskaleres. Den retter sig således mod bekymringstendens og negative grublerier, som er almindelige hos personer med socialfobi.

Få søger hjælp

Det er vigtigt, at folk bliver mere opmærksomme på, at socialfobi kræver behandling. De fleste, der rammes af fobien, søger ikke hjælp, og så bliver problemerne ofte endnu større. En ubehandlet socialfobi kan blive kronisk og føre til udvikling af andre psykiske lidelser som f.eks. depression eller alkoholmisbrug.

Angstklinikken's forskningsprojekt, der ledes af professor Esben Hougaard i samarbejde med chefpsykolog Nicole K. Rosenberg og lektor Allan Jones, går i gang til august.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Unge mellem 18 og 25 år med socialfobi kan melde sig til projektet ved at ringe til angstklinikken sekretær Jette Jayatissa på 8942 4923 eller på hjemmesiden mit.psy.au.dk/angstklinik. Behandlingen er gratis. Klienterne vil over et år modtage 20 terapiesessioner fordelt på 12 med kognitiv gruppeterapi og otte med mindfulness-træning.

Publiceringspres fører til mere snyd

Sundhedsvidenskabelige forskere er så pressede til at publicere mange artikler i de rigtige tidsskrifter, at det let kan føre til forskellige former for videnskabelig uredelighed, viser nye amerikanske undersøgelser. Professor og overlæge Albert Gjedde anbefaler, at publiceringspresset reduceres. Det vil i sidste ende føre til bedre videnskab, mener han.

VIDENSKABELIG FUSK

Sidste efterår var den sydkoreanske stamcelleforsker Woo Suk Hwang det nærmeste, verden har været på en rigtig videnskabelig *celebrity* – sådan en, der skriver autografer på campus, kommer på forsiden af alle aviser og blade og får et nationalt frimærke med sit eget kontrajej på. Forskeren fra Det Nationale Universitet i Seoul var den første, der havde klonet en hund, og gik for at være noget nær verdensmester i at lave stamceller fra voksne menneskers celler ved at flytte cellekernen fra den voksnes celler over i et menneskeæg. Perspektiverne var enorme, fordi Hwangs resultater gav håb om, at man en dag kan erstatte fejl fungerende celler i f.eks. hjernen.

Berømmelsen blev dog kortvarig og faldet grusomt. I december stak en medarbejder ved Hwangs laboratorium ham til den koreanske presse. Hwang havde angiveligt forfalsket sine banebrydende data for at være det vigtige skridt eller to foran forskerkollegerne verden over. Den 23. december trak han sig fra sin stilling som ledende professor, efter at et undersøgelsespanel havde slået fast, at Hwang og hans forskerhold havde fuskset godt og grundigt med deres data i de mange publicerede artikler over de seneste to-tre år.

Udbredt snyd

Hwang-sagen går for at være den største videnskabelige skandale i nyere tid, men den er bestemt ikke den eneste. Stort set samtidig med de sydkoreanske data-filferier blev den norske kræftforsker Jon Sudbø afsløret i at have produceret fiktive data. Han havde opfundet 900 patienter i et stort mundcancerprojekt, og artiklen om forsøgene med de fiktive patienter blev så god, at den nåede at blive offentliggjort i *The Lancet*.

En række nye undersøgelser tyder på, at videnskabeligt snyd er udbredt blandt naturvidenskabelige og medicinske forskere. Sidste år indrømmede over en tredjedel af amerikanske postdoc-forskere i en anonym spørgeskemaundersøgelse foretaget af tidsskriftet *Nature*, at de havde begået en eller anden form for videnskabelig uredelighed. 3200 personer besvarede spørgeskemaet, og ulovlighederne strakte sig fra tilbageholdelse af oplysninger om kommercielle interesser og bevidst brug af "uhæderlige" data til brug af andres ideer uden kreditering.

I en anden helt ny amerikansk undersøgelse af unge forskere i Minneapolis indrømmer 10 procent af de adspurgte, at de direkte har kasseret eksperimentelle resultater, der ikke bekræfter deres hypotese, og en ud af otte siger, at de bevidst har set gennem fingre med tvivlsomme data.

Som i sportens verden

For professor, dr.med. Albert Gjedde fra Aarhus Universitet kommer de mange afsløringer især inden for sundhedsvidenskab ikke som en overraskelse.

– Desværre, må jeg sige. Jeg har selv oplevet

Lars Kruse/AU-foto

Summerlin-affæren, hvor kræftforskeren William Summerlin malede nogle mus i forsøget på at overbevise en videnskabelig bedømmelseskomite om sine gennembrud inden for transplantationsmedicin, da jeg arbejdede i New York i 70'erne. Problemet er blandt andet, at der er en uheldig alliance mellem de yngre forskere, der har noget at bevise for at komme videre i karrieren, og de ældre forskningsledere, der skal promovere deres institution, siger Albert Gjedde, der også fortæller, at der stort set hver uge er diskussioner om tilbageføringer af videnskabelige resultater i det ansete tidsskrift *Science*.

Et vigtigt spørgsmål er, hvor stor en rolle det stigende publiceringspres spiller i forhold til sagerne om videnskabelig uredelighed. Ligesom der i sportens verden altid har eksisteret brud på reglerne i form af doping, har der også altid været videnskabsfolk, der har fiftet med data. Men konkurrencen om økonomiske midler og anerkendelse er blevet langt større inden for videnskab, og præcis som i sportens verden er der også her vindere og tabere. I et interview til avisen *The Times High-*

er Education Supplement siger professor i sociologi ved Warwick University Steve Fuller:

– Snyd inden for videnskaben er ikke nyt. Forskere har altid oplevet fristelsen til at "massere" deres resultater. Men i dag føler mange, at de bliver nødt til at skaffe resultater, hvis de skal blive i forskningsverdenen. Mange publikationer er stort set det eneste, der tæller, siger Steve Fuller.

"Peer review" dur ikke

Albert Gjedde er enig i, at publiceringspresset inden for sundhedsvidenskabelig forskning er odelæggende.

– Jeg tror, problemet er særlig stort inden for sundhedsvidenskab, fordi vi har en kultur, der belønner hyppige publikationer. Hård konkurrence er godt og også nødvendigt inden for videnskab, men den har bare en uheldig bagside, nemlig at det for nogle kan være meget fristende at "pudse" lidt på resultaterne. Når man dertil lægger samfundets interesse i sundhedsvidenskabelig forskning, de mange penge, der er involveret, og muligheden for den helt store personlige gevinst, hvis man

En amerikansk undersøgelse af unge forskere viser, at 10 procent direkte har kasseret eksperimentelle resultater, der ikke bekræfter deres hypotese.

finder noget virkelig brugbart, så er det klart, at der er nogle incitamenter til at snyde lidt på vægten, siger Albert Gjedde.

"Peer review"-systemet er han ikke helt tilfreds med som en kontrolinstans i forhold til videnskabeligt snyd.

– Tanken bag "peer review" er, at uafhængige konsulenter skal tage stilling til, om resultaterne giver mening og bør offentliggøres, men i praksis går forfatterne blot til andre forlag med afviste artikler, og resultaterne bliver i sidste ende offentliggjort et eller andet sted. Stort set alt bliver offentliggjort. Det har tilmed den uheldige virkning, at der udgives så meget, at ingen forskere har tid til at læse andre forskeres artikler, fordi al deres tid går med at skrive deres egne, siger Albert Gjedde. Den enorme publikationsvirksomhed på det sundhedsvidenskabelige område skyldes et sammenfald af interesser: Forlagene ønsker at tjene penge, og forskerne ønsker at offentliggøre, fordi det er en betingelse for den videre karriere. Ifølge Albert Gjedde kan det komme så vidt, at forskerne laver et nyt tidsskrift, som de selv dominerer, hvis de ikke kan få deres resultater udgivet andre steder.

Mindsk presset

Albert Gjedde mener, at den eneste gode løsning er at skære ned på publiceringspresset ved at overtale forskerne til ikke at offentliggøre alt mellem himmel og jord.

– Jeg har før foreslået, at alle forskere frivilligt deltager i et moratorium, som betyder, at de hver især kun offentliggør én artikel om året med deres navn på. Det vil betyde, at kun de vigtigste resultater offentliggøres, og at artiklerne bliver længere og mere fyldestgørende, end de er nu. Samtidig kan man koncentrere sig om at få sine artikler ud i de rigtige, højt-rangerede tidsskrifter. I dag er mange danske sundhedsvidenskabelige forskere alt for tilfredse med at publicere "småting" i mindre betydende tidsskrifter, siger Albert Gjedde.

– Hvis man indfører moratoriet, kunne den enkelte forfatter i fremtiden koncentrere sig bedre om at efterprøve resultaterne og om skrivearbejdet. Vedkommende kunne også tilbringe mere tid med at læse andre forfatters arbejde, som derved ville få større gennemslagskraft. Nye artikler ville i langt højere grad blive en begrundet refleksion over, hvad andre har skrevet. Videnskaben ville simpelthen bevæge sig hurtigere fremad, og der ville komme bedre videnskab ud af det, siger Albert Gjedde, som dog endnu ikke har mødt den store forståelse for forslaget blandt sine kolleger.

– Årsagen er formentlig, at det er svært at lægge bånd på sig selv, hvis man nu lige netop har en masse, man gerne ville af med, og så fortsætter kapløbet bare. At indføre en sådan arbejdsform kræver også større disciplin og arbejde i starten, fordi man skal fokusere på den virkelig vigtige forskning og have opmærksomheden rettet mod fjernere mål.

Studerende siger fra

Flere og flere studerende oplever stress, viser tal fra Studenterrådgivningen. Det er bl.a. krav fra studiet og forventninger til en selv, som kan være svære at håndtere.

TEMA STRESS

Niels Voigt har truffet en beslutning, som undrer hans omgivelser. Efter godt tre års studier på Nanoteknologi med gode karakterer er han stoppet med at læse, og han ved ikke, om han nogensinde vil genoptage uddannelsen.

Beslutningen overrasker ikke mindst, fordi han var rigtig glad for at læse nanoteknologi.

– Jeg kunne godt blive ved længe endnu, hvis jeg ville. Jeg kan godt lide at læse, når jeg får lov til at fordybe mig og lære for at lære og blive klogere. Og jeg kan godt lide at bruge det, jeg lærer, til at forstå andre ting og se det store billede. Og med nanoteknologi fik jeg svar fra både fysik, kemi og molekylærbiologi, og det var rigtig fedt at kunne trække på mange tråde, og det virkede for mig, og det var sjovt, forklarer Niels Voigt.

Ingen tid til fordybelse

Men hvorfor stoppede du så?

– Der er flere årsager. Men en stor del af det er den måde, det nu kører på på Naturvidenskab, hvor man ikke laver andet end at gå til eksamen. Hvis man bliver sat til at skulle gå til en 13-skala-eksamen, så bliver der krævet, at man gør det maksimale. Det kræver rigtig meget arbejde især den sidste halvanden måned op til selve eksamen. Det var meget, men o.k., to gange om året. Nu hvor det er fire gange om året, skal man konstant forberede sig til næste eksamen. Jeg synes, det er ærgerligt, at der ikke længere er tid til at gå ud over pensum for fordybelsens skyld, siger Niels Voigt.

For ham har det været vigtigt at lave de opgaver, der blev stillet, og han syntes, det var ubehageligt at møde uforberedt op til undervisning. Da han kunne mærke, at det blev for meget – han følte sig stresset og kunne bl.a. døje med at sove – forsøgte han at slække på kravene til sig selv.

– Det er helt sikkert noget stress, man selv pålægger sig. Man kunne sige: Jeg behøver ikke være den bedste og tage den stille og roligt, men så er spørgsmålet, om det ville være sjovt. Det ville det ikke være for mig.

Til gengæld var det en stor lettelse for Niels Voigt at slippe studiet fuld-

stændigt. Jo længere væk han er kommet fra studiet, jo mere føler han, at han godt kunne genoptage det, fordi han grundlæggende føler, det er det, han er bedst til. Men om han kommer tilbage, er stadig uvist.

Overskuddet forsvinder

I det tema, *CAMPUS* har kørt de seneste uger om stress, har det flere gange været fremme, at det kan virke stressende, hvis man ikke er herre over egen tid – som Niels Voigt, der oplever, at hans tid konstant var beslægtet til eksamensforberedelse.

På mange studier på Aarhus Universitet er der kun eksamen to gange om året, f.eks. på Psykologi, hvor Eva Kirketerp læser på fjerde år. Men som hun også siger, er det ikke mængden af arbejdsopgaver, der kan stresser. Hun skiftede i sin tid fra arkitektstudiet til universitetet.

– Objektivt set havde jeg langt mere travlt på arkitektskolen, men det var ikke nær så stressende, fordi der var rammer og løbende deadlines. Noget af det, der gør, at studiet her kan blive stressende, er, at jeg er min egen arbejdsgiver; jeg er arbejdstager, jeg er dommer, jeg er linjevogter – altså, jeg er det hele. Og stress er ikke alt det, jeg skal nå, men alt det, jeg tænker, jeg skal nå, og der står man på universitetet meget alene med det, siger Eva Kirketerp.

Niels Voigt, tidligere stud.scient.:

Man kunne sige: Jeg behøver ikke være den bedste og tage den stille og roligt, men så er spørgsmålet, om det ville være sjovt. Det ville det ikke være for mig.

Når stressen melder sig, mister hun sit overskud og evnen til at være nærværende for dem, hun gerne vil være nærværende eller vise omsorg for.

– Så ved jeg, at jeg skal strukturere det for mig selv, sige fra og barbere den stress væk, som kun findes i tankerne. Og det forsøger jeg ved at få lukket løse ender, da jeg ved, at de stresser mig meget. Det kan være en mail, der skal sendes, en aftale, der skal laves, en regning, der skal sendes osv.

Verden går ikke under

Stress er for hende ikke kun negativ. Der kan være positiv stress, hvor mange opgaver skal løses, og hvor hun bliver enormt effektiv. Men mister man så grebet, bliver det negativ stress. Forskellen er overskud. Det kan være svært selv at se overgangen på forhånd, og derfor bliver det måden, man håndterer stressede situationer på, som gør forskellen. Eva Kirketerp har lært at sætte pris på nogle ord fra Piet Hein.

– Han sagde, at man skal glæde sig over det lidt, man når. Man kan prøve at tilstræbe den holdning, at hvis man ikke når det hele, så pyt! Verden går ikke under, og det venter nok også på mig i morgen, så jeg undgår at tillægge de ting, jeg skal nå, større betydning, end de er berettiget til.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

A.P. MØLLER - MÆRSK GRUPPEN

Test om M.I.S.E. er noget for dig

sms MISE16 til 1299

Finance Trainee in a

world of opportunities

International uddannelse

Maersk International Shipping Education er A.P. Møller - Mærsk trainee-uddannelse. Formålet med M.I.S.E. er at udvikle internationalt orienterede medarbejdere og ledere til vores verdensomspændende aktiviteter. Der er i dag trainees fra 87 lande, og der optages årligt mere end 400 nye trainees, heraf over 70 trainees på Finance M.I.S.E.

Finance M.I.S.E., der er A.P. Møller - Mærsk trainee-uddannelse inden for økonomi, udbygger

den generelle M.I.S.E. uddannelse med viden inden for investering, regnskab, økonomistyring og revision. Uddannelsen varer to år og kombinerer praksis hos A.P. Møller - Mærsk med målrettet teori.

Hvem kan blive Finance M.I.S.E. trainee?

For at blive optaget på Finance M.I.S.E. skal du have en økonomisk baggrund som HA, markedsøkonom eller lignende. Ansøgere med studentereksamen eller HH kan blive optaget, såfremt de sideløbende gennemfører HD 1. del.

Du skal have selvtillid og kunne tænke og handle selvstændigt ud fra et behov for at skabe nye idéer og forandring. Du skal også have lyst til at arbejde i et stærkt konkurrencepræget miljø, hvor et højt energiniveau og evnen til at træffe beslutninger er påkrævet.

Næste Finance M.I.S.E. forløb begynder den 1. august 2006, men ansøgninger modtages og behandles løbende. Et elektronisk ansøgningsskema kan findes på www.mise.edu

www.mise.edu

MÆRSK

Stress kan forlænge dit liv

At blive udsat for stress en gang imellem kan have en positiv effekt på vores sundhed og forlænge vores liv, viser forskning i menneskeceller. Fænomenet kaldes hormesis, og her forklarer professor, dr.scient. Suresh Rattan, hvad det går ud på.

TEMA STRESS

Ideen om, at stress kan være godt, kommer fra biologien. Stress kan have en meget positiv effekt på vores levetid og livskvalitet. Her kommer forklaringen. Vi skal ned på det molekylærbiologiske plan og studere celler.

På Institut for Molekylærbiologi på Aarhus Universitet har professor Suresh Rattan lavet forsøg med menneskeceller, som man gav høj varme. To gange om ugen over en periode på 300 dage blev cellerne udsat for en febersituation – 41 grader. De feberramte celler beholdt deres struktur som unge celler, mens celler, der ikke fik varme, ændrede sig og blev gamle. Desuden viste forsøget, at de celler, der var blevet udsat for 41 grader to gange om ugen i perioden, levede længere end celler, der levede i en konstant temperatur på 37 grader.

Varme er en stressfaktor for cellen, og den proces, denne stresspåvirkning sætter i gang, kan altså være gavnlig. Det kan lyde forkert i ører, der er vant til at opfatte stress som noget negativt.

– Desværre er ordet "stress" efterhånden blevet overdyngnet med betydninger, men kun som noget negativt. Det kan det bestemt også være. Folk kan dø af stress. Omvendt findes der også en positiv stress. I den positive udgave er stress en udfordring, og ideen om, at den type stress kan være godt, kommer fra biologien. Stress er drivkraften for liv, indleder Suresh Rattan, inden han går nærmere ind i forklaringen på, hvorfor stress kan være decideret gavnligt for mennesket.

Cellerne skal udfordres

– Levende systemer har den særlige egenskab, at de kan reagere på en hvilken som helst forstyrrelse – udefra eller indefra. Reaktion betyder i den sammenhæng, at det levende system forsøger at modvirke den påvirkning og genoprette stabilitet. Det er ganske enkelt forstyrrelser og cellens reaktion på dem, der får cellerne til at fungere. Når vi trækker vejret, så får vi ilt ind, som reelt forårsager en masse skade i systemet. Ilt forstyrrer – med andre ord stresser – systemet. Cellerne skal modreagerer, og evolutionen har netop givet levende systemer evnen til at genoprette sig efter forstyrrelser. Livet er en konstant kamp mellem forstyrrelser og stabilitet, forklarer Suresh Rattan.

Når systemet får en udfordring, vil det forsøge at reagere på ændringen, og når det gør det, er der en form for overskudsreaktion. Kropp-

pen gør mere, end der i virkeligheden er brug for. Hver gang cellen stresses – oplever en forstyrrelse, en udfordring ud over de sædvanlige – rydder den op efter den påvirkning, men fordi den gør mere end nødvendigt, retter den samtidig op på andre skader på dna, i proteiner etc., som akkumuleres i cellerne livet igennem. Bliver cellerne ikke udsat for de positive forstyrrelser, bliver skaderne ikke helet, og til sidst vil der være akkumuleret så megen skade i cellen, at den dør. Omvendt kan den positive stress være med til at holde cellerne aktive og raske og forlænge deres liv – og dermed vores.

– God stress er, når der er en påvirkning, en udfordring – en såkaldt stressor – som man vinder over. Ilt, stråling og alkohol giver eksempelvis ikke stress, men hver for sig er de stressorer for cellerne. Det samme med sol. Solen skader dna'et i cellerne. Hvis jeg bliver længe i solen og dyrker den igen og igen, kan der komme en masse negative effekter som kræft, men lidt sol er godt. For når dna bliver skadet i cellerne, vil cellerne gå i gang med at reparere den skade, og samtidig retter den reaktion også op på andre skader, og så bliver det en meget positiv effekt, siger Suresh Rattan.

Den helende proces på celleniveau ved mild stress kaldes hormesis.

Motion stresser

Et konkret eksempel på positiv stress er motion. Der er intet godt ved motion i biokemisk forstand, påpeger professoren. Når vi motionerer, udsætter vi kroppen for en

form for stress. Vi producerer frie radikaler og syre i cellerne. Der sker i det hele taget alt muligt, som kan være dårligt for cellerne, når vi motionerer. Men de færreste er i tvivl om, at moderat motion er gavnlig.

– Motion bliver skidt for kroppen, hvis man dyrker den for meget. Folk kan dø af motion. Men ingen taler om motion som stress – for det er en positiv stress – en udfordring, som vi vinder over, og som derfor gør os godt både fysisk og mentalt. Det har været det store "issue" i folkesundhedsdebatten de seneste 10 år, at den positive stress, som motion er, kan bruges primært som forebyggelse. Der er netop heller ingen, der anbefaler motion hver dag, for det er i den efterfølgende hvileperiode, alle de gode ting i cellerne sker, siger Suresh Rattan.

Kærlighed i doser

Man skal altså ikke være bange for kortvarig stress – som når man skal til eksamen. Stress er nødvendigt for at opnå en god præstation. Kroppen reagerer ved at producere en masse hormoner. Det er kroppens forberedelse, fortæller han.

– Selv efter mange års undervisning bliver jeg nervøs, når jeg skal holde et offentligt foredrag. Hormonerne pisker rundt, og hjertet banker. Det gør mig tryk, for så ved jeg, at kroppen forbereder sig på at præstere. Bagefter kommer fornemmelsen af eufori, når det går godt. Det udsætter vi konstant kroppen for. Forestil dig en kærlighedsaffære. Det er i høj grad stressende. Det har videnskabsfolk målt, men fordi slutresultatet er godt, så bliver det posi-

tiv stress. Dog er det stadig sådan, at kroppen skal have en pause. Folk, der går rundt og er konstant forelskede, bliver skøre. Og kærlighed skal komme i doser, fortæller Suresh Rattan.

Hobbyer er en form for stress, som vi ikke opfatter som stress. At dyrke sport, gå på aftenskolekursus, spille musik er alle kontrollerede stresssituationer, hvor vi udfordrer os selv, men hvor vi bagefter føler velvære, fordi vi gjorde det, og hvor vi lader kroppen komme sig efterfølgende.

Hårfin grænse til negativ stress

Problemet er at finde ud af, hvornår den positive stress kammer over og bliver til en negativ. Fra forskningen ved man, at der går en meget hårfin grænse mellem positive og negative effekter af stressorerne. Vi skal tilbage til forsøget med varmepåvirkningen af celler. Cellerne levede længere, når de blev udsat for en feberlignende situation jævnlige. Den positive effekt blev målt ved gentagne temperaturstigninger fra 37 til 41 grader.

– Men hvis de fik 42 grader, som kræver lidt mere af cellerne, i stedet for 41 grader to gange om ugen i perioden, udeblev en stor del af den positive effekt, og de celler døde hurtigere end både dem, der havde fået 41 grader, og dem, som levede i 37 grader konstant. Så denne lille ændring havde stor indflydelse på effekten af varmen som stressor, og det viser os, at det er marginaler,

der gør udfaldet, fortæller Suresh Rattan.

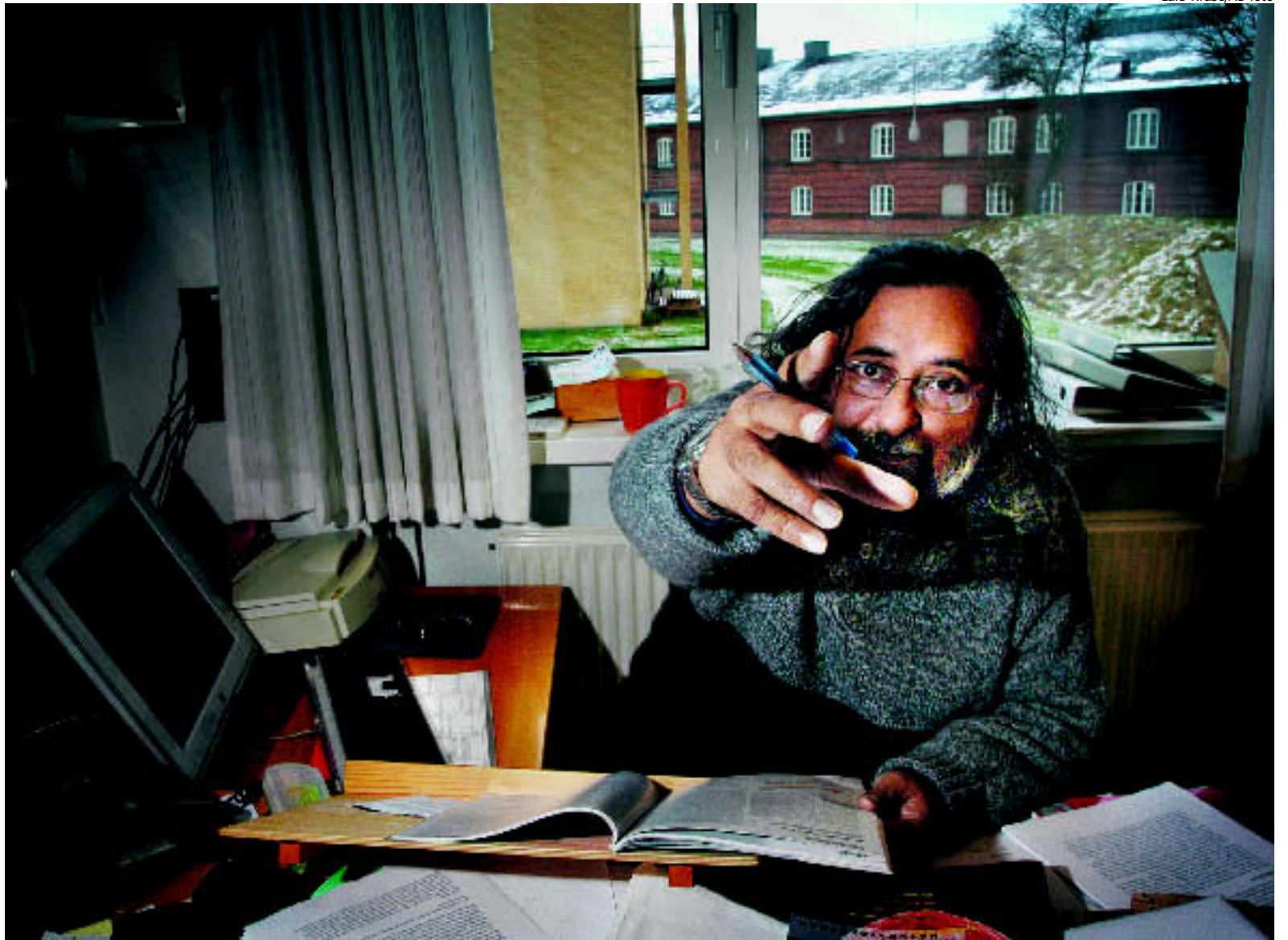
Som nævnt tidligere levede cellerne, der havde været udsat for 41 grader, længst.

– Mild stress, der gentages med jævne mellemrum og kun varer i kortere tid, kan altså forlænge cellernes levetid. Vi kan ikke udrette mirakler med denne opdagelse, for det er kun én faktor, vi har set på her, men implikationerne for, at den gode stress kan forlænge livet, er meget stærke.

Et lovende område

Hvordan man kan overføre denne positive effekt til mennesket som helhed, er man nu i fuld gang med at undersøge. Den store udfordring bliver at finde ud af, hvor grænsen mellem mild stress og skadelig stress går for den enkelte, for det vil være meget individuelt.

– Der kan ikke laves en opskrift, der gælder for alle, som hvis man siger, at alle skal være aktive 30 minutter hver dag. Det ved vi i virkeligheden ikke. Det vil være meget individuelt. Det vil også for den enkelte ændre sig over tid. Men med den forskning, der er i gang i dag, vil det en dag være muligt at lave individuelle planer for, hvordan vi hver især kan udnytte hormesis – de positive effekter ved mild stress. Det er et meget lovende område.

Professor Suresh Rattan er ekspert i aldringsprocesser. Han har lavet forsøg, der viser, at mild stress kan forlænge cellers liv. Forskningen arbejder nu på at finde ud af, hvordan man kan udnytte den positive effekt på det molekylære niveau til mennesket som helhed.

Garanteret glæde

Mange overvejer at gå til kor, men får ikke lige gjort noget ved det. Det gjorde Lis Slotsdal, tidligere sekretær på Teologi – og hun fik tre andre fra universitetet med i HK-koret. Det har ingen af dem fortrudt.

Det var en helt anden oplevelse at træde ind i Stakladen lørdag den 8. april. Den sædvanlige lyd af knive og gaffer i clinch med hinanden var erstattet af velklingen og gennemøvede udgaver af danske klassikere som "Månestrålen" og "I Danmark er jeg født".

Dem leverede HK-koret Århus, der holdt 20-års jubilæumskoncert, og for fire af korsangerne var det en helt særlig oplevelse, at den koncert blev holdt i Stakladen på Aarhus Universitet. To af dem har haft deres gang på universitetet i mange år, to andre har det stadig. Det er henholdsvis Ytha Kaiser, der gik på pension fra sit job i hoveddomstillingen for knap et år siden, Lis Slotsdal, som stoppede som sekretær på Teologi for halvandet år siden, kontorfuldmægtig Susanne Slotsdal på Psykologisk Institut og overassistent Poul Holst Jensen, af mange kendt som "Poul Post", fra Intern Post.

– Det er som at komme hjem, sagde Lis Slotsdal, der var den første af de fire HK'ere fra universitetet i koret.

Talentspejder

Gennem de 12 år, hun har været med, har hun gået og spottet de andre på universitetet som gode potentielle medlemmer af koret og med succes opfordret dem til at være med. Den første, hun rekrutterede, var Ytha Kaiser.

– Jeg gik og var rigtig ked af det og trængte til, at der skulle ske noget. Så fik Lis mig med i koret, og det er noget af det bedste, jeg nogensinde har gjort. Siden skoletiden har jeg drømt om at synge i kor, men har aldrig gjort noget ved det. Nu bliver jeg her, til jeg bliver båret ud, slår Ytha Kaiser fast med et glimt i øjet.

For Susanne Slotsdal har koret også fået en enorm positiv indflydelse på hendes liv.

– Jeg var lige blevet skilt, og Lis kunne se, at der skulle ske noget for at rette op på humøret, og koret har virkelig været godt for mig. Man kan ikke være sur og gal, når man synger, og når vi går fra vores øveaftener, synger folk hele vejen ned ad trappen og over til deres biler på parkeringspladsen. Derudover har vi et utrolig godt kammeratskab, fortæller Susanne Slotsdal.

Senest har Lis Slotsdal fået Poul Holst Jensen med. Ham hørte hun synge med på fællessangene til en HK-generalfor-samling.

– Det lød godt, og det tydede på, at

han godt kunne lide at synge, og så spurgte jeg, om han ikke ville være med.

Det opfyldte en gammel drøm for Poul:

– Jeg sang i kor, da jeg gik i gymnasiet, og så har det ligget stille, selv om jeg gerne har villet. Nu kom der en chance for at komme i gang, og så tog jeg den. Ud over at det er dejligt at synge og opleve rytmen i musikken, har vi det også rigtig skægt. Vi er et par mænd, der laver noget fis og ballade på bagtrappen (bageste række, red.).

Store oplevelser i udlandet

Kun en fjerdedel af kormedlemmerne er mænd, så der må meget gerne komme flere til. Den skæve kønsfordeling går dog ikke ud over sammenholdet i koret. Det roser de fire uafhængigt af hinanden

og understreger, at det blandt andet skyldes de oplevelser, de får sammen, når de giver koncerter i ind- og udland. Særligt en koncert har sat sig dybe spor i den kollektive hukommelse. Koret skulle være det kulturelle indslag ved en "producentaften" for 150 mælkeproducenter på Thise Mejeri.

– Vi vidste ikke rigtig, hvordan de ville reagere, men efter to sange var der virkelig fest. Det var helt fantastisk, siger Susanne Slotsdal.

Koret har også optrådt i bl.a. Norge, Finland og Irland. Fra Finland vil de især huske birkeskovene og nogle store øl i en sauna, fortalte korets tidligere dirigent Lene Juul Langballe som introduktion, inden koret gav et musikalsk vidnesbyrd på, at de også havde lært noget i Finland: nemlig en finsk folkemelodi med titlen

"Kesällalla". Og i Irland skulle de optræde i en kirke, som viste sig at være gigantisk. For at overgå det var kormedlemmerne blevet enige om, at Peterskirken i Rom måtte være næste mål.

Som afslutning gav koret det teknisk svære nummer "Scandinavian Symphony". Som korets nuværende dirigent Birgit Benzon sagde:

– Den synes vi er festlig ... hvis det går godt!

At dømme ud fra smilene i ansigterne på korsangerne gik det helt som planlagt, og publikum i den pænt fyldte Staklade kvitterede med et stort bifald.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Søren Kjeldgaard /AU-foto

De knap 40 medlemmer af HK-koret Århus gav 20-års jubilæumskoncert i Stakladen. Fire af korsangerne kender Stakladen rigtig godt – enten som nuværende eller tidligere medarbejdere på Aarhus Universitet.

Nu synger de også på Sundhedsvidenskab

At synge er sundt. Og på Institut for Folkesundhed har de naturligtvis annammet den sandhed. Her har en gruppe sangglade taget initiativ til et nyt kor, hvor både forskere, laboranter, kontorfolk, studerende og andet godtfolk på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet en gang om ugen kan være med til et par timers sjovt, sundt og hyggeligt fællesskab på tværs af faggrænser.

Initiativtagerne vil gerne have flere med i det musikalske fællesskab, der udfolder sig på Sygeplejevicenskab på onsdage mellem 16 og 17.30. Her har de foreløbig taget fat i et repertoire bestående af danske

vise- og højskolesange samt kanon'er, hvor de arbejder med tekst, udtryk og "fælles klang".

– Vores ambition er at tage fat på lettere primært klassiske flerstemmige ting, fortæller korleder Julie Schaumann-Hansen. Hun understreger, at der ikke stilles krav om korerfaring, bare man møder frem med en sanger skjult i maven og lyst og mod til at dele sin stemme med andre.

Man kan høre mere om koret hos Janet Mikkelsen via jm@soci.au.dk eller 8942 6095 eller kontakte korlederen via e-mail juscha20@yahoo.dk /hh

Fedt at være chef

I over 25 år har Aarhus Universitet haft et studenterdrevet blad. Det koster en masse timer for en lang række skribenter og især for bladets chefredaktør og redaktionschef. Alligevel udstråler de, at det er en fest at lave bladet.

STUDENTERBLAD

Der er ingen tvivl. De mener det virkeligt, når de siger, at det er sjovt at knokle 50 timer fra fredag til søndag. Igenem det seneste år har Line Randrup Nielsen og Maria Gaardmand Øster været henholdsvis chefredaktør og redaktionschef på studenterbladet *Delfinen* på Aarhus Universitet. Selv skriver de kun en enkelt artikel i ny og næ. Til gengæld står de sammen med tre andre redaktører for stort set alt andet på bladet. De fostrer ideerne til artikler og temaer, holder redaktionsmøder og styr på, hvem der leverer hvad til det kommende nummer, finder alternativer, når noget glipper, og får hele puslespillet til at gå op, når hele bladet bliver layoutet i en forlænget weekend på et otte kvadratmeters kontor i Studenternes Hus.

– Det lyder måske hårdt, men det er hyggeligt og sjovt, siger Maria Gaardmand Øster, og Line Randrup Nielsen supplerer:

– Vi når da lige hjem og sove, men det er en weekend med en stor take out-regning og rigtig meget kaffe.

Søgte udfordringerne

Begge har skrevet til *Delfinen* siden 2003, og sidste sommer tog de så springet og fik cheftitlerne – og en stor pose ansvar. Lønnen som chef på *Delfinen* er meget beskedent, så det er arbejdet, der skal nære lysten.

– Da vi blev chefer for et år siden, vidste vi intet om, hvordan man lavede bladet, og der var ikke en manual til os fra de forrige chefer. Vi startede fra bunden med at lære, hvordan man får hele processen til at køre med annoncer, artikler, layout af bladet, aftaler med trykkeri, uddeling af bladet osv. Vi har holdt ansættelsessamtaler – ja, i det hele taget har det været endnu mere lærerigt, end jeg overhovedet havde forventet, siger Maria Gaardmand Øster.

– Ja, men vi ville også gerne have flere udfordringer, efter vi havde været skribenter i to år, og det fik vi. Og så er det fedt at være chef, siger Line Randrup Nielsen med et stort smil.

– Ja, sådan har jeg det også. Jeg kan godt lide at være chef, fortsætter Maria Gaardmand Øster.

De har syv blade bag sig, og hver af dem er som et lille barn for dem. De er enige om, at det betyder noget for deres glæde ved arbejdet, at der kommer et håndgribeligt produkt ud af anstrengelserne.

– Det er en fed fornemmelse, når de kommer fra trykkeriet, og man står der med 5000 eksemplarer af bladet, siger Maria.

Selv skyld i ekstra timer

De forsøger ikke at skjule, at det også lidt er deres egen skyld, at de bruger mange timer på hvert enkelt nummer af *Delfinen*. De er begge meget perfektionistiske. De kan godt

sidde og diskutere tykkelsen på en ramme om et billede en time, selv om det for længst er blevet nat, og opdager de en fejl, når de har gjort hele bladet færdigt, og det er brændt ned på en cd til trykkeriet, kan de ikke få sig selv til at være ligeglade med fejlen. Den bliver rettet, også selv om det betyder et par timer ekstra til at brænde en ny cd.

– Vi ved godt, vi er meget perfektionistiske. Men det er vi heldigvis begge, og derfor er vores samarbejde måske også rigtigt godt. Jo bedre bladet bliver, jo sjovere er det også at lave det, siger Line Randrup Nielsen.

Figuren kan ikke tåle jobbet

Og her et godt stykke inde i interviewet og efter en lind strøm af positive ord om arbejdet, så man tænker, at de kunne blive ved for evigt, er det så, de siger, at det næste blad bliver deres sidste.

– Hvorfor nu det? Siger I ikke, at det er helt vildt sjovt, lærerigt og udfordrende?

– Jo, men jobbet som chef er et job, man har i en vis periode. De fleste redaktører har været her et år. Jeg har lært meget, og nu er det tid at komme videre, siger Line, der er fjerdeårsstuderende på Medievidenskab. Til efteråret vil hun gerne i praktik, og så er hun ikke sikker på, at hun overhovedet ville have tid til *Delfinen*.

Maria er ikke interesseret i at fortsætte, nu hvor Line vil stoppe.

– Det vil give mig mere arbejde, end jeg har tid til. Og med den perfektionistiske tilgang tror jeg ikke, jeg ville få meget søvn. Så jeg vil søge andre muligheder, og jeg har fået en masse erfaring og ideer til, hvad jeg ellers kan lave, siger Maria – og tilføjer med et stort smil:

– Nej, i virkeligheden stopper vi, fordi vi skal til at passe på figuren. Vi får for meget pizza. Vi kan ikke tåle mere.

Lege- og læreplads

Den nuværende kulturredaktør Morten Holm Petersen og fotoredaktør Lars Broslet stopper også, mens kort nyt-redaktør Jens Jørgensen fortsætter. Det plejer ikke at være et problem at rekruttere nye skribenter til *Delfinen*. Lidt sværere er det at finde redaktører. Det meget arbejde kan godt skræmme lidt. Til gengæld finder man få job med et så stort ansvar og en endnu større frihed til at præge det. *Delfinen* udgives af Studenterrådet, men redaktørerne er fuldstændig uafhængige af rådet.

– Vi kan lave bladet, som vi vil. Hvis vi ville lave et politisk blad, kunne vi gøre det. Det har det været tidligere, siger Maria Gaardmand Øster.

Det vidner nr. 0 om. Dengang hed bladet *Århus H*, og den allerførste forside fra den 21. november 1980 er et stort billede af universitetets berømmede gule mursten med teksten "We don't need no thought control"

Maria Gaardmand Øster og Line Randrup Nielsen er meget stolte af hvert enkelt udgave af *Delfinen*, som de poster rigtig mange timer i som henholdsvis redaktionschef og chefredaktør. Men det er sjovt og giver en fantastisk erfaring, siger de.

skrevet med rødt henover.

– Vi har villet lave et mere magasinpræget blad og har f.eks. haft nogle modesider. Og så vil vi gerne have sjove historier i bladet, og det har vi fået mange positive tilbagemeldinger på, fortæller Maria.

Det handler også om, at det skal være sjovt at lave bladet. Skribenterne er frivillige, og derfor er det vigtigt, at det er en fornøjelse.

– Det skal være en legeplads og læreplads for skribenterne, så de bliver bedre. Ellers ville de ikke gide arbejde gratis. Derfor er vi også be-

gyndt at gøre meget ud af at give feedback på artiklerne. Processen er lige så vigtig som produktet. På et blad som *Delfinen* skal der efter vores mening også være plads til nye skribenter uden erfaring, men med lyst til at skrive, siger de to afgående redaktører.

Der er ansøgningsfrist på både chefredaktør- og redaktionschefstillingen den 15. maj. Læs mere i april-udgaven af *Delfinen*.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

DELFINEN

- Udkommer otte gange om året.
- Udgives af Studenterrådet, men redaktionen er uafhængig.
- Har godt 30 skribenter tilknyttet. Ikke alle leverer artikler til hvert nummer.
- Er finansieret gennem annoncesalg.

Lars Kruse/AU-foto

Søren Kjeldgaard /AU-foto

Blev forsker ad en omvej

Marianne Qvortrup Fibiger droppede et godt job som gymnasielærer, da muligheden for at søge et ph.d.-stipendium pludselig bød sig. Ti år efter er hun lektor og forsker i hinduismen. Hun har aldrig fortrudt sit skifte, men det kræver et godt bagland at springe ud som forsker.

Marianne Qvortrup Fibiger forsker bl.a. i, hvad hinduismen har betydet for de srilanske tamilers møde med dansk kultur. De er i dag en af de bedst integrerede flygtningegrupper – bl.a. fordi de tidligt fik et sted at dyrke deres egen religion.

Et fast job som lærer, en mand, der tjente gode penge, nyt hus i Hillerød og barn nummer to på vej. Tilværelsen kørte på skinner for den nu 43-årige lektor Marianne Qvortrup Fibiger ved Afdeling for Religionsvidenskab, da hun pludselig fik mulighed for at bremse op og finde en ny rute.

Jobbet sagde hun op, huset blev solgt, og mens maven voksede, rykkede familien til Århus, hvor hun havde søgt og fået et ph.d.-stipendium på Aarhus Universitet til et forskningsprojekt i srilankanske tamilske hinduer i Danmark.

– Det kræver en forstående mand at foretage sådan et karriereskifte. Vi havde jo lige købt hus og ventede barn, så jeg havde ikke rigtigt nogle gode argumenter for at flytte, ud over at jeg havde lyst til at forske. Min mand måtte jo også starte forfra og finde et nyt arbejde, siger hun.

Ruteomlægningen lykkedes, selvom et ph.d.-stipendium ikke ligefrem er nogen guldgrube, og hendes mand måtte tage forskellige vikariater de første år for at få økonomien til at hænge sammen.

Forskede i tamiler

Hun begyndte efter sin barsel at forske i, hvad hinduismen har betydet for de srilankanske tamilers møde med den danske kultur. Specifikt hvad religionen betyder som identitetsskabende faktor, når en gruppe skal integrere sig i et nyt land.

– Det er i den forbindelse meget velegnet at studere hinduismen, fordi det er en meget dynamisk religion, der forandrer sig og tilpasser sig til det omgivende samfund hele tiden, siger hun.

De første tamiler kom til Danmark i slutningen af 80'erne, og i starten af 90'erne kom de i større tal gennem familiesammenføringer. En stor del af dem slog sig ned i Midtjylland,

da der var arbejde at få i tekstilindustrien. Allerede i 1996 lykkedes det dem at opføre deres første tempel i Herning for indsamlede midler. Senere er der også blevet bygget et tempel i Brande.

Marianne Qvortrup Fibiger mener, at det, at tamilerne tidligt fik deres eget sted at dyrke deres religion, har haft stor betydning for, at de i dag er en af de flygtningegrupper, der er bedst integreret i det danske samfund. Integration i hendes øjne er nemlig ikke et spørgsmål om, at de nytilkomne skal opgave deres tro og skikke og blive kopier af danskerne. Det handler derimod om, at de skal tilpasse sig deres nye land, blive en accepteret del af samfundet, men også have mulighed for at dyrke deres tro i fred, så de ikke bliver rodløse mennesker.

– Templerne er blevet et socialt og kulturelt mødested og ikke kun et sted, hvor de dyrker deres religion. Det er en helle, hvor de kan få lov til at være tamiler, siger hun.

Tilpasser sig

Det interessante for Marianne Qvortrup Fibiger er at observere, hvordan religionen har ændret sig i forhold til den danske levevis.

– Tempeltilbedelsen har tilpasset sig de danske arbejdsforhold, så den nu er henlagt til fredag aften, og de store religiøse fester til weekenderne. De danske tamilers største religiøse manifestation finder sted nytårsaften, selvom det er en dag, der slet ikke har betydning i Sri Lanka, siger hun.

Hendes studier har også vist, at specielt de yngre tamiler bliver mere og mere kritiske over for templet og traditioner som arrangeret ægteskab.

– Mange unge siger, at de er hinduer og ateister på samme tid, fordi religionen mere er blevet et kulturelt holdpunkt for dem end en tro, forklarer hun.

For den ældre generation af tamiler i Danmark har religionen derimod fået en mere dominerende rolle, end den normalt har i Sri Lanka.

Den såkaldte shakta i Brande, der er en slags kvindelig leder, menes at kunne heale, og hun er blevet en af de mest kendte shaktas blandt srilankanske tamiler i verden. For eksempel er der i dag tamiler, som rejser fra Sri Lanka for at blive healet af hende, især barnløse kvinder, som ønsker at blive gravide.

Marianne Qvortrup Fibiger mener alligevel, at tamilerne i Danmark er et godt eksempel på, hvordan vi kan integrere flygtninge og indvandrere i det danske samfund, uden at de skal afgive deres religion og kultur for at blive accepteret.

– Det er spændende at se, hvor hurtigt det er gået med den nye generation af tamiler. De er gode til at tilpasse sig, uddannelse er enormt vigtigt for dem, og så har de et ønske om ikke at virke forstyrrende, og de vil betale noget tilbage til samfundet, siger hun.

Viden er vejen

Hun synes, at det er vigtigt at forske mere i hinduismen og de andre nyankomne religioner i Danmark for at undgå fordomme og misforståelser, der er med til at forplumre den politiske debat om flygtninge og indvandrere. Misforståelser er der ellers nok af.

En journalist ringede hende for nylig op. Der var ved at blive opført et center for meditation i Nordjylland, og vedkommende ville have en ekspertvurdering af, om det nu ikke var et kollektiv, hvor de hjernevaskede unge.

– Min forskning viser, at det fremmer integrationen, at indvandrere har et helligt sted, hvor de kan være sig selv. Det er en måde at vise dem, at de er en accepteret del af det danske samfund på alle områder. Mange muslimer har derimod følt sig presset ud, fordi de

ikke fra begyndelsen har haft et sted, hvor de kunne få lov til at udtrykke deres tro, siger hun.

Rejselysten

Marianne Qvortrup Fibiger har netop søgt Kronprinsens Fond om midler til at tage til Sydindien for at lave feltarbejde blandt tamilerne der. Det er meningen, at hendes mand og to børn på tolv og ti år og den lille efternøler på 16 måneder skal med. Men det er langt fra første gang, hun er draget ud i verden for at lære mere om hinduismen fra første række. Interessen for Østens religioner blev allerede vakt i gymnasiet, og da hun skrev speciale på universitetet, drog hun til Southall i England og lejede sig ind hos en hindufamilie fra Punjab for at observere, hvordan deres religion var blevet påvirket af at bo i England. Hun fandt ud af, at familien tidligere havde boet i Østafrika, inden den var endt i England, så hun måtte følge deres geografiske fodspor og helt tilbage til Punjab for at komme til bunds i, hvad der havde påvirket familiemedlemmernes religiøse opfattelser, og hvornår.

Marianne Qvortrup Fibiger har også medvirket i det store pluralisme-projekt om religioner i Danmark, og hun er i gang med at skrive to bøger, en om hinduismen og en anden om shaktismen. Derudover har hun lige fået bevilget 100.000 kroner af Center for Multireligiøse Studier til at lave en undersøgelse af religiøse autoritet. Blandt andet skal hun se på, hvor den religiøse autoritet befinder sig i forskellige religiøse grupper i Danmark – hos en præst eller en imam eller hos den enkelte, og hvilken betydning det har. Den travle forsker og mor til tre får altså rigeligt at se til i de kommende år.

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

De flittiges fest

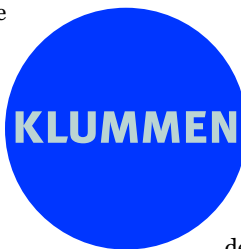

Casper Foldager,
stud.med.

Jeg er ligeglad med, om det bliver regnvejrtil middag, for jeg sidder indenfor. Jeg kan ikke tage stilling til, hvad jeg skal have til aftensmad, for mit hoved er fyldt med dumme detaljer, jeg skal huske. Mit overskud til andre svinder ind, fordi jeg bruger det til mig selv. Jeg har ondt i nakken og hovedet, men kan ikke gøre noget ved det. Bøgerne læser ikke sig selv, og eksamensuhvret presser med sin klamme hånd mit hoved ned i bogen og siger: Læs for fanden, læs! Eksamensuhvret har ikke megen forståelse ...

Jeg sidder på læsesalen i Medicinerhuset og blomstrer i denne dejlige forårstid, og her er

man udmærket klar over det: Klokker halvt ni er læsesalen fyldt, og så er der igen først pladser efter klokken to-tre stykker. Derfor er man her lidt over otte. Man laver sig en kop kaffe, der har det med at skulle være stærkere og stærkere, efterhånden som man nærmer sig eksamen. Man lister ind på læsesalen og tænder lampen over den valgte læseplads. Bogen findes frem, og så ved man, hvad man skal lave indtil sidst på eftermiddagen. Man ved også, at alle undvigelses fra denne plads er kilder til dårlig samvittighed.

Hvor kommer den dårlige samvittighed fra? Den kan være der, hvis frokostpausen bliver for lang, eller hvis man tager den med ro. Den er der også, hvis man en lørdag aften tager i biografen. Man kan gøre alt i verden for at overbevise sig selv om, at den ikke behøver at være der, men det lykkes ikke altid. Til gengæld kan man være sikker på, at den er tiltagende, efterhånden som eksamen nærmer sig.

Det bliver efterhånden aften, og de andre kigger lidt, når man går hjem. Måske fryder de sig over deres egen selvdisciplin, når man

Klummepanleet:

Jon Boiesen,
stud.mag.

Celia Haldan
Voetmann, stud.scient.

Ruth Marbæk Jensen,
stud.mag.

Nikolaj Steenberg,
stud.jur.

(Klommen er udtryk for skribentens egen holdning.)

forlader læsesalen, før de gør – nøjagtig som man selv ville have gjort. Tilfreds, men egentlig ikke glad. Koncentrationen er måske ikke så god længere, og mængden af stof forvirrer mere, end den gavner, men man bliver sidende. Er det af frygt for at dumpe, af iver for at være den bedste eller noget helt tredje?

Hvordan finder man ud af, om man læser nok? Nogle vil sikkert sige, at man kan se det på, hvilken karakter man får til eksamen. Men kan man det? Den er vel lige så meget et udtryk for, om man har læst rigtigt eller forkert, hvordan ens indlæring og hukommelse er indrettet, og hvilke spørgsmål der stilles til eksamen. Det er noget lettere at være en forvirret end en lykkelig studerende i eksamensperioderne.

Man må spørge sig selv, om eksamenslæsningen i virkeligheden handler om selvkritik.

Hvis man laller den af det meste af tiden, er det mangel på selvkritik. Så tager man ikke sit studium seriøst. En skyhøj selvkritik klitrer én fast til stolen og kan gøre studietiden til et helvede. Det store problem er at finde balancen. Man skal afveje, hvor vigtig man finder studium, karakterer og viden i forhold til de afsavn, man må lide, og de afsavn, man eksempelvis påfører sin kæreste. Hvis man finder balancen, og man har opnået forståelse fra sin omgangskreds, er man godt stillet. Så har man taget stilling til sin hverdag, sit liv og til sin dårlige samvittighed og kan måske bedre styre det.

Eksamen er de flittiges fest, men ikke nødvendigvis de lykkeligste, så pøj pøj med det.

Niveauet faldt efter studiereform

HVA MENINGEN?

– Du er bekymret for, om naturvidenskaben i Århus kan holde standarden og stadig være med i eliten. Hva' er meningen? spørger vi Thomas Kokholm, der er ved at skrive speciale på Matematik-økonomi og i dagbladet *Politiken* har begået et indlæg om "Naturvidenskab light i Århus – bekvemt og betænkeligt".

– Jeg er bekymret, fordi jeg kan se, hvordan niveauet er faldet i det første studieår, efter at fakultetet indførte en kvartersordning i stedet for semesterordning, og overgangen fra gymnasiet til universitetet blev blødere. Men længere oppe i bacheloruuddannelsen har reformen også haft negativ effekt. Den vurdering bygger jeg på, at jeg har været instruktør i flere fag både før og efter reformen.

– *Hvad sker der da?*

– Det vil jeg ikke spekulere i. Men jeg mener, det er meget betænkeligt, at niveauet bliver sænket.

– *Reformen var bl.a. et ønske om at reducere frafaldet på naturvidenskab. Mener du, at prisen for flere naturvidenskabelige kandidater er et lavere niveau?*

Ja, det mener jeg.

– *Hvilket grundlag har du for at vurdere, at niveauet er faldet?*

– Det er samtaler med studerende og forelæsere plus kursusbeskrivelser

og min egen undervisning i en række fag. Studerende i matematik-økonomi og matematik havde tidligere mat 11, som nu hedder matematisk analyse. Det var før et helårskursus, som nu er skåret ned til et halvt år på andet og tredje kvartal, dog med et kvarter ekstra for de matematikstuderende. Og på de to første kvartaler mener jeg, at de studerendes udbytte af det såkaldte calculus-kursus er begrænset. Problemet er her, at matematikundervisningen nu sker ud fra laveste fællesnævner, fordi den er fælles for alle førsteårsstuderende på en række fag. For matematikstuderende bliver niveauet ganske enkelt for lavt, fordi der skal tages hensyn til studerende fra andre studier.

– *I et indlæg i Politiken skriver du, at man løber panden mod muren, når man rejser problemet om det faldende niveau.*

– Ja, problemet bliver afvist. Jeg sad selv i studiereformsudvalget for nogle år siden, da reformen skulle gennemføres. Havde man den gang indvendinger mod reformen, fik man dybest set bare at vide, at det var besluttet og ikke kunne ændres. Min foremmelse er, at mange forelæsere også er betænkelige ved det her. Men da de rejste kritikken, blev de overtrumfet, og nu ønsker de ikke længere at tage kampen. Men jeg synes, der mangler debat om denne reform.

– *Den skal jo snart evalueres.*

Hvad tror du, der kommer ud af det?

– Det vil tiden jo vise. Jeg har lidt skepsis over for, om der vil være lydhørhed over for kritikken. Problemet er, at der ikke har været mere kritisk debat om det faglige niveau. Det kan måske være meget fornuftigt, at flere skal igennem studierne, men jeg savner en mere kritisk diskussion af, hvor vi vil hen med naturvidenskab i stedet for, at det bare mere eller mindre bliver besluttet ovenfra.

– *Du synes måske ligefrem, at universitetet er for skolegjort i dag?*

– Det er ikke hensigtsmæssigt, at man laver en alt for blød overgang fra gymnasiet. Studiestarten var uden tvivl hårdere tidligere, men det sender et forkert signal til de studerende, at de første år på universitetet bare er en fortsættelse af gymnasiet. Jeg tror, mange studerende er motiverede for, at der nu kommer andre boller på suppen, og jeg synes faktisk, den motivation bliver ødelagt.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Thomas Kokholm, speciestuderende, Det Naturvidenskabelige Fakultet

Frihedsstipendier til forfulgte studerende

Af Peter Løhmann, Frit Forum

Frit Forum mener, at situationen i Hviderusland er så alvorlig, at den påkræver handling fra dansk side. Derfor foreslår de socialdemokratiske studerende, at der gives frihedsstipendier til de studerende, der er blevet smidt ud af deres universiteter på baggrund af deres politiske overbevisninger.

Efter historiske demonstrationer for demokrati og menneskerettigheder i Hviderusland har især de unge studerende, der har trods det siddende styre og præsident Lukasjenko, oplevet at blive forfulgt grundet deres politiske overbevisninger. Denne situation er ikke bare fuldstændig uacceptabel ud fra et demokratisk synspunkt. Den rummer også en række personlige tragedier. De mange progressive unge, der er gået forrest i kampen for demokrati, har fået deres fremtid lagt i ruiner.

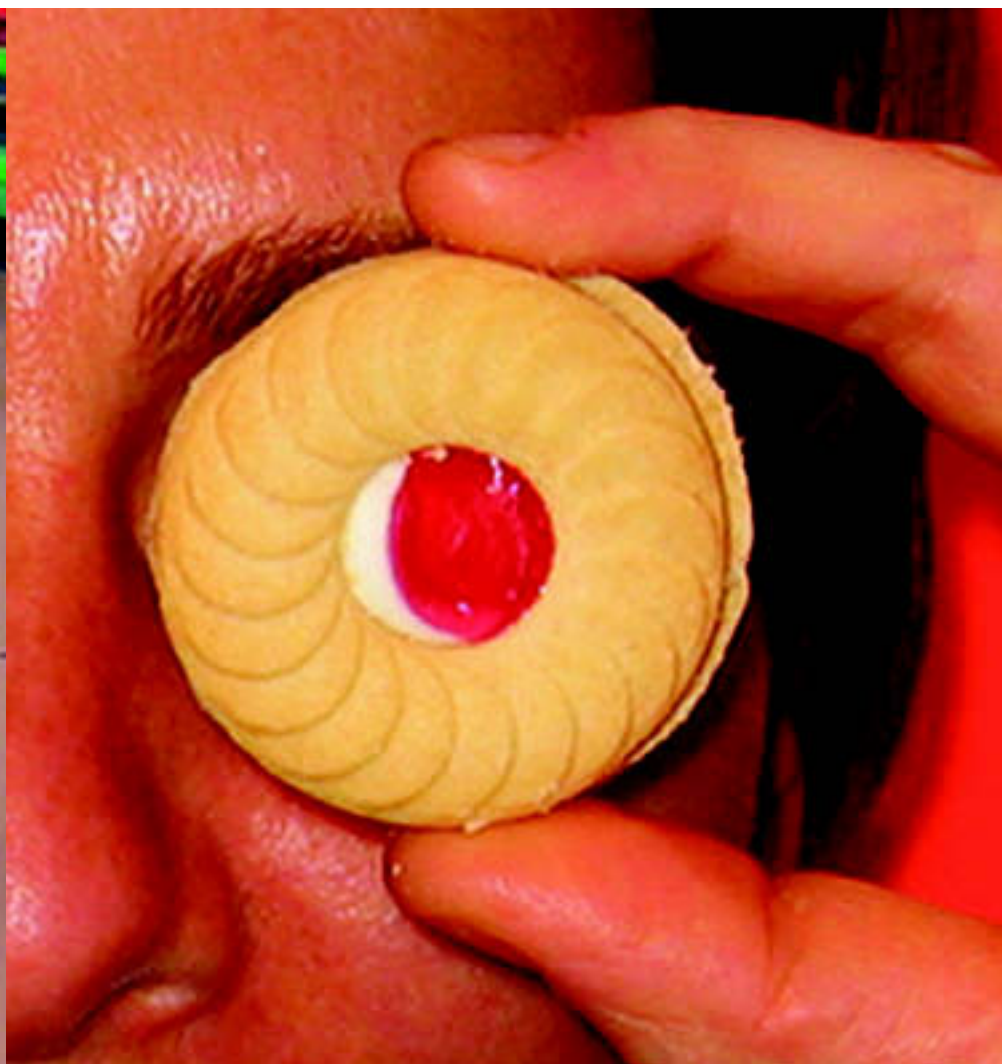
Mange er blevet smidt ud af deres universiteter, og endnu flere er blevet sat for døren på deres kollegium – alene fordi de har deltaget i fredeligt oppositionelt arbejde og givet udtryk for deres holdninger.

Indtil videre har de anti-demokratiske begivenheder kun mødt

begrænset europæisk modspil. Med Hvideruslands placering som Europas sidste diktatur fremstår dette som en åbenlys skamlet på vores kontinent. På denne baggrund ønsker Frit Forum, at Danmark skal gøre en ekstra og direkte indsats for at hjælpe de mange studerende, hvis tilværelse er blevet ødelagt af Lukasjenkos jernhånd. Vi vil derfor foreslå, at de danske universiteter følger det gode eksempel fra Tjekkiet og tilbyder de hviderussiske studerende at færdiggøre deres uddannelse i Danmark.

De hviderussiske studerende, der er blevet smidt ud af deres universiteter, skal tilbydes et målrettet frihedsstipendium, der gælder afgrænset for deres resterende studieperiode. Det skal give dem mulighed for at kunne vende hjem til et almindeligt liv i Hviderusland. Det vil være en klar stadfæstelse af frihed og demokrati.

Europas sidste diktator holder sit folk stramt styret. Især ungdommen nægter at lade sig undertrykke. Hvis vi er seriøse i vores tanker om demokrati og frihed, så er Hviderusland en eneste muligheden for at bevise det.

DM – Fagforening for højtuddannede

Indkaldelse af forslag til modtagere af

DMs to forskningspriser 2006

DM vil være med til at sætte fokus på forskningen som en afgørende drivkraft i den samfundsmæssige idéudvikling, debat og værdiskabelse. DM vil med priserne sætte fokus på mangfoldigheden blandt højtuddannede og fremhæve de debatskabende, kontroversielle og anderledes idéer, der er videnskabeligt funderede. DM vil præmiere både

- den banebrydende grundforskning
- den nytænkende anvendelse

Det vil vi, fordi DM mener, at der både er brug for den ny indsigt, som ikke nødvendigvis giver økonomisk afkast her og nu, og for den ny idé, som på en kreativ måde anvender ny viden. I en tid hvor tanker skal kunne faktureres for at have værdi, vil DM medvirke til at fastholde, at uden den solide grundforskning opnås ikke stor flyvehøjde på anvendelsen.

Prisen inden for kemi og miljø vil vi give til en forsker eller gruppe af forskere, der har præsteret banebrydende grundforskning. Resultater, der har vakt debat, været provokerende, eller som har udfordret

indgroede idéer eller økonomiske interesser. Forskningsresultater, der har udvidet vores erkendelse inden for kemi og miljø.

Prisen inden for oplevelsesøkonomi vil vi give til skaberen eller skaberne af et projekt, der har været med til at udfordre os, underholde os og gøre os klogere. Har den overrasket os, er det en ekstra kvalitet. Projektet kan have vakt opmærksomhed, fordi det har formået at viderebringe og levendegøre indsigt og viden i en underholdende og tiltrækkende form. Projektet kan være kommercielt funderet eller offentligt understøttet og behandle en eller flere videnskabelige discipliner.

Begge priser er på 50.000 kroner. Alle kan indstille kandidater til priserne, og det skal ske inden 1. juni 2006 til DM – Fagforening for højtuddannede.

En mere detaljeret beskrivelse kan ses på www.dm.dk/forskningspriser hvor man også kan se sammensætningen af de sagkyndige bedømmelsesudvalg.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

Redigeret af Journalkontoret,
Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.
Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.
Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.
Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk
Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holdes følgende offentlige forsvar:

Cand.med. **Kasper Kyng** den 24. april 2006, kl. 12.30: "Gene expression and DNA damage responses in human aging and premature aging syndromes". Forsvaret finder sted i Auditorium 3, Søauditorierne.

Cand.scient. **Helle Friis Svenstrup** den 5. maj 2006, kl. 14.00: "Mycoplasma genitalium as a human pathogen and its potential role in infertility. Molecular, diagnostic and clinical trials". Forsvaret finder sted i Læsesalen, Bartholin Bygningen.

Cand.med. **Hanne Meldgaard Nielsen** den 5. maj 2006, kl. 14.00: "Failure pattern following adjuvant systemic therapy with or without postmastectomy radiotherapy in high-risk breast cancer patients". Forsvaret finder sted i Medicinsk afdeling M's auditorium, bygning 3, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

Cand.scient. **Peter Michael Kragh** den 5. maj 2006, kl. 13.00: "Pig and mouse transgenesis for animal disease models". Forsvaret finder sted i Auditorium 135, Bartholin Bygningen.

Cand.odont. **Lene Baad-Hansen** den 11. maj 2006, kl. 14.00: "Atypical odontologia – studies on pain mechanisms in patients and healthy human subjects". Forsvaret finder sted i Auditorium A, Århus Tandlægeskole, Bygning 1610, Vennelyst boulevard 9.

SAM

Med henblik på erhvervelse af den juridiske ph.d.-grad forsvarer cand.jur. **Klavs Duus Kinnerup Hede** afhandlingen: "Menneskerettigheder, demokratisering og good governance i dansk udviklingspolitik" ved en offentlig ph.d.-forelæsning onsdag d. 10 maj 2006 kl. 13.00 i auditorium 455, byg 1.340.

Tildelinger

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.scient. **Mads Aaboe Jensen** for afhandlingen "Genome-wide gene expression profiling of early bladder cancer, and functional characterization of target genes, using microarrays".

Jing Hong, MD ph.d.-graden i medicin for afhandlingen "Short- and longterm effects of fatty acids on pancreatic alpha cell function: Studies in vitro".

NAT

Det Naturvidenskabelige Fakultet har den 22. februar 2006 tildelt følgende ph.d.-graden i naturvidenskab:

Cand.scient. **Mads Sig Ager** for afhandlingen "Partial Evaluation of String Matchers & Constructions of Abstract Machines".

Malgorzata Biernacka for afhandlingen "A Derivational Approach to the Operational Semantics of Functional Languages".

Cand.scient. **Thomas Brochmann Pedersen** for afhandlingen "Quantum Encryption Minimising Key Leakage under Known Plaintext Attacks".

Cand.scient. **Pernille Merete Sarup** for afhandlingen "Adaption to environmental extremes in Drosophila: How flies cope with thermal stress in nature".

Cand.scient. **Heide Svith** for afhandlingen "Study of Alkyl Substituted Titanocene Chlorides and the Mechanism of Epoxide Opening".

FORSKNINGSSTØTTE

Det Naturvidenskabelige Fakultet – Ph.d.-stipendier

Der indkaldes ansøgninger om optagelse på den naturvidenskabelige ph.d.-uddannelse med start 1. august 2006 eller senere. Opslaget kan rekvireres ved henvendelse til Lene Rønnow, tlf. 8942 3594 eller hentes på www.nat.au.dk/stilling

Ansøgningsfrist 15. maj 2006, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 218/5-13.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet – rejsekonti

Der indkaldes herved ansøgninger til fakultetets rejsekonti for rejser, der skal finde sted i perioden 1. juli – 31. oktober 2006. Ansøgningerne skal være fakultetssekretariatet i hænde senest tirsdag d. 10. maj 2006, kl.12. Ansøgningsblanket samt retningslinier kan findes på www.health.au.dk/index

Glud's Legat

Gluds Legat har som formål at støtte konkrete forskningsprojekter i Danmark inden for land- og skovbrug. Der er i 2006 kr. 900.000 til rådighed. Ansøgningsfrist 1. maj 2006. Yderligere information på <http://www.gluds-legat.dk>

OTICON stipendier

Oticon Fonden har bevilget Det Naturvidenskabelige Fakultet et antal etårige stipendier, som skal give modtagerne mulighed for at fordybe sig i et forskningsprojekt under vejledning – gerne i samarbejde med en ekstern partner. Opslaget kan rekvireres ved henvendelse til Lene Rønnow, tlf.nr. 8942 3594 eller hentes på www.nat.au.dk/stilling. Ansøgningsfrist 15. maj 2006, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 218/5-14.

LEGATER

Ella og Holger Andersens Studieleгат

Legatet kan søges af dansksindede kandidater med klassisk-sproglig studentereksamen til videnskabelig uddannelse, fortrinsvis dimittender fra Haderslev Katedralskole. Ansøgningsfristen er 1. maj 2006. Se: www.au.dk/meddelelser.

Haderslev Katedralskoles Studenterlegater

Legatet kan søges af elever, der er udgået fra Haderslev Katedralskole. Ansøgningsfristen er 1. maj 2006. Se: www.au.dk/meddelelser.

Maleren Knud Fløystrup's Mindelegat

Legatet uddeles lørdag den 24. juni 2006, og til udvalgte år vil foreligge i alt ca. kr. 8.000,00. Skriftlig ansøgning sendes til legatets administrator. Ansøgningsfristen udløber tirsdag den 23. maj 2006. Se www.au.dk/meddelelser

KURSER

Forskeruddannelsen - Sundhedsvidenskab

Oversigt over kurser kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelse

E-læringsenheden

E-læringsenheden tilbyder følgende kurser og workshops for ansatte ved AU:

17. maj: Udvikling og anvendelse af online undervisningsmateriale.

Yderligere oplysninger og tilmelding www.au.dk/e-learning

Jens Nørregaard og Hal Kochs Mindefond

Indkalder herved ansøgninger til den kommende uddeling af forskningsmidler i foråret 2006. Fonden har til formål at fremme forskning inden for dansk kirkehistorie og økumenisk teologi. Ansøgningsfristen er 15. maj 2006. Se www.au.dk/meddelelser.

Nordisk Forsknings Komite

indkalder ansøgninger til forskningsprojekter inden for endokrinologi. Ansøgningsfrist 31. maj 2006 kl. 16.00. Yderligere oplysninger på www.novonordisk-fonden.dk

Novo Nordisk Fonden

indkalder hermed interessetilkendegivelser til et projekt til belysning af sammenhæng i patientforløb. Interessetilkendegivelser skal være Fonden i hænde senest 24. maj 2006. Nærmere oplysninger på www.novonordiskfonden.dk

Legater til akademiske forfattere

Legater til doktorafhandlinger, ph.d.-afhandlinger eller andre videnskabelige værker. Ansøgningsfrist 1. august 2006. De nærmere ansøgningskriterier kan rekvireres enten på www.ubva.dk, UBVA, UBVA forfatterlegat eller ved henvendelse til AC's sekretariat, tlf. 3369 4092.

Det Strategiske Forskningsråd (DSF)

Det Strategiske Forskningsråd (DSF) har opslået forskningsprogrammer på i alt 410 mio. kr., som udmøntes af DSF's fire programkomiteer. Opslag, ansøgningskemaer, vejledninger og anden information: http://forsk.dk/portal/page?_pageid=407,1460397&_dad=portal&_schema=PORTAL

STILLINGER

UNDERVISNINGSASSISTENTER

Afd. for Engelsk

Der vil i efterårssemesteret 2006 være 1 stilling som undervisningsassistent ledig til besættelse inden for Nutidig engelsksproget litteratur for 2. års studerende. Ansøgningen skal være Studienævnet i hænde senest mandag d. 15. maj 2006 kl. 12.00. Se det fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

SUN

Til efterårssemesteret 2006 søges 2 læger til at varetage undervisningen i anatomi på uddannelsen Biomedicinsk Teknik. Se www.au.dk/meddelelser
Ansøgningsfrist: den 14. juni 2006 kl. 12.00.

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studentundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

FAGLIGE VEJLEDERE

Engelsk Studienævn

En studievejlederstilling er ledig til besættelse pr. 1. juni 2006. Stillingen ønskes besat af en studerende ved Engelsk Institut. Ansøgninger skal være afdelingen i hænde senest mandag d. 8. maj 2006 kl. 12.

BOLIG

Til leje:

House for rent from July 1, 2006, to July 31, 2007. Size: 142 sq. meters, 4 bedrooms, 2 living rooms, a new kitchen and two new bathrooms. Great garden, quiet neighbourhood. The house is situated only 10 minutes walk from the University. Smoking not allowed. Rent: DKK 10.000 per month + utilities. Frede Donskov 2714 7015 email: fd@microbiology.au.dk

Møbleret 3 værelses lejlighed fremlejes i perioden 1. juni - 1. nov. 2006. 5 minutters gang fra universitetet. 2 stuer en suite, soveværelse, spisekøkken og bad. Adgang til vaskekælder. Kr. 5000/md. (incl. el og vand) Depositum 2 mdr's husleje. Ikke ryger foretrakkes absolut. Jan Østergaard 8620 1354, e-mail: katjan@stofanet.dk

10 min. fra universitetet: Hyggeligt lille møbleret værelse til leje for gæsteforsker, pendler ell. lign. fra 1. maj 2006. Indrettet m.skriveplads, 3/4 seng og hyggehjørne – fri adgang til køkken og bad samt gode vaskefaciliteter. Husleje: 2.500,-/incl.. forbrug. Depositum: 2 mdr's husleje. 8616 7328 Inger Schousboe email: ingerschousboe@tiscali.dk

Nice large house for rent from June 26 to July 20, 2006 in quiet residential neighbourhood next to Aarhus University, with walking distance to the Center of Aarhus, the beach, and forest. 170m2, 3 bedrooms, bathroom, living room with access to own garden ect. 600 Dkk/day
Mobile 2325 1575

Dejlig Villa i nærheden af Aarhus Universitet (gå afstand til skov og strand) udlejes i juli måned 2006, eks. som enkelt uger eller hele måneden til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575.

Søges:

Til norsk ph.d.-stipendiat (mand) på gæsteophold i september og oktober søges møbleret værelse eller lille lejlighed i nærheden af universitetet til fremleje. Husleje max kr. 4.000,-.
8942 2228 email: Pl@teo.au.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464.
vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk
indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Annoncen kan afleveres personligt på ovennævnte adresse.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærene på: www.perst.dk

KALENDER 24.4.-15.5.

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Mandag 24.

MUSIK

KL. 20. KONCERT

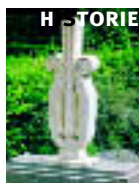
Klüvers Big Band med trompetisten Lars Vissing og saxofonisten Claus Waitdløw. Kr. 30/50. Pakhuset, Nordhavnsvej 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Tirsdag 25.

RELIGION

KL. 16-18. NY TESTAMENTE OG POPULÆRKULTUR

Prof. dr.theol. Mogens Müller om Jesus-historiens vækst i de kanoniske og apokryfe evangelier, hvor der efterhånden tegner sig et klart skel mellem at være optaget af læren og at beskæftige sig med en underfuld personlighed. Ph.d.-stipendiat Marie Vejrup Nielsen ser på brugen af Jesus-figuren i *Da Vinci Mysteries* og andre nutidige fortællinger og kæder det sammen med en moderne søgen efter en "historisk Jesus" bag om kirkens autoritative udgave. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

HISTORIE

KL. 19. KIRKEGÅRDSVANDRING

Henrik Fode guider rundt på Nordre Kirkegård, hvor storkøbmand, arbejdere og embedsmænd hviler side om side med modstandsmænd fra besættelsen. Turen skal vise, hvilke muligheder der ligger i at studere kirkegårdenes historie. Mødested ved Kapellet, Kirkegårdsvej 26. Arr.: Historia.

ISLAM

KL. 19.30. EURO-ISLAM

Er det overhovedet meningsfuldt at tale om "euro-islam"? spørger ph.d.-studerende Inge Liengaard, der præsenterer den egyptisk-schweiziske skribent Tariq Ramadan, som markerer sig både blandt muslimer og i den bredere offentlighed og ofte beskrives som repræsentant for den såkaldte "euro-islam". Og hvordan forholder danske imamer sig til emner som sekularitet, modernitet, sharia og ijtihad (genfortolkning)? Kr. 25. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.

Onsdag 26.

SPOUSES

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP

Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.

BOB DYLAN

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR

Professor Aidan Day, University of Aarhus, on Bob Dylan's lyrics and the apparent contradiction between a postmodern and a religious sensibility in Dylan's work. Lok. 124, Kasernen, Langelandsvej. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KARRIERE

KL. 14.15. MEDIEVIDENSKABERE PÅ ARBEJDSMARKEDET

Hvilke jobs kan en kandidatuddannelse i medievidenskab føre til? Hvordan var vejen fra studium til job, og hvordan fik jeg mit første job? Tre medievidenskabere giver gode råd til studerende og studiet. Lok 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.

BIOTEK

KL. 14.15. BIRC-SEMINAR

Ulf Lagercrantz, Uppsala University, on gene expression variation in natural populations of Arabidopsis. Colloquium 02, Building 1090, Hoegh-Guldbergsgade 10. Abstract: www.birc.au.dk

POLITOLOGI

KL. 16.15. TIL FORSVAR FOR FJENDSKABET

I foredragsrækken *Moderne perspektiver på styring, staten og det politiske* argumenterer amanuensis Mikkel Thorup for fjendskabet som videnskabeligt objekt og for en bredere forståelse af fjendskabet end den moralistiske ensidige fordømmelse, vi oplever i dag. Lok. S11, bygn. 1332. Arr.: Kritisk Profil.

Torsdag 27.

PERSONLIG VÆKST

KL. 16-20. MELLEM UDVIKLING OG UDBYTTET

Seminar om personlig vækst og markeds kræfter. Hvordan skal vi forstå og håndtere den kultur, som vi er i fuld gang med at skabe? Har vi fået sjælen i markedsmaskinen, eller hvad er der på spil? Kr. 80/60 (stud.) Se www.teaterfelix.dk Tilmelding: teaterfelix@mail.dk / 50504816 Nordhavnsvej 1. Arr.: Teater Felix, Kaospiloterne, STUDENTERHUS ÅRHUS m.fl.

IDÉHISTORIE

KL. 19.30. EN DRENGS KØLIGE HÅND

Seminarielektor André Danielsen, CVU, Sønderjylland om Hans Jørgen Thomsen in memoriam. Hornungstuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.

TEOLOGI

KL. 19.30. DEN BARMHJERTIGE SAMARITANER

Den kendte lignelse er ikke bare en fortælling, der opfordrer os til at gøre det gode, mener studielektor Ole Davidsen. Den rejser flere interessante teologiske spørgsmål og tematiserer den skabelsteologiske baggrund for Jesu opgør med Loven. Richard Mortensen-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.

MUSIK

KL. 21. TRACK 72

– måske bedre kendt som Tue Track fra hiphopgruppen Malk de Koijn – kombinerer hiphop og elektrofunk – en beatsmed af høj international klasse. Kr. 50/70. Pakhuset. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Fredag 28.

ÆSTETIK-SEMINAR

KL. 9-16. ARTS AND TRADE

Seminar on art in commodity culture – a theatrical business. Guest lecturer: Helle Brokjær – professional theatre director. Room 216, building 1467. www.aestetik.au.dk Org.: Institut for Æstetiske Fag.

RUNDT OM LØGSTRUP

KL. 9-17. LØGSTRUPS MANGE ANSIGTER

Et tværfagligt seminar om teologens og filosofens forhold til bl.a. fænomenologi, Sløk, Heidegger, teologi og højskolen. Se program på www.teo.au.dk Lok. 122, bygn. 1453, Nobelparken. Arr.: Løgstrup Arkivet og Institut for Filosofi og Idéhistorie.

FORSKNING

KL. 14.15-16. VIDENSAMFUNDET

I en foredragsrække om et af fakultetets fokusområder taler lektor Torunn Kjølnør om "Actio – eller hvordan virker jeg? Optræden som æstetisk praksis i videnssamfundet". Hornungstuen, Studenternes Hus. Arr.: Det Humanistiske Fakultet.

FARVEL TIL UNIVERSITETET

KL. 14. AFSKEDSFORLÆSNING

Historikeren professor Jens Engberg om "50 års universitetshistorie – som jeg så det". Søauditorene. Arr.: Afdeling for Historie.

MUSIK

KL. 21. DJOSOS KROST M. BAND

Caribisk forkælelse til den indre subwoofer. Organisk reggae og dub. Kr. 60/80. Pakhuset. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Mandag 1.

INTELLIGENT DESIGN

KL. 15.15. EVOLUTION OG KOMPLEKSITET: DARWINISMENS MANGE ANSIGTER

Professor Niels Henrik Gregersen sætter fokus på sammenhængen mellem evolutionens fysiske og biologiske aspekter i foredragsrækken om intelligent design. Hvad det vil betyde for udviklingen af en teologi, der tager ved lære af darwinismens udfordringer, hvis det f.eks viser sig, at der findes noget i retning af en Fjerde Termodynamisk Lov, som mere eller mindre sikrer en generel tendens mod biologisk kompleksitet. Mødelokale 2, Studenternes Hus. www.teo.au.dk/teonat/program Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

MUSIK

KL. 19. KONCERT

Den sydafrikanske multimusiker Francois le Roux optræder med Studentermenighedens kor. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

GRUNDTVIG & ...

KL. 19.30. GRUNDTVIGIANISME I DET 20. ÅRHUNDREDE

Historikeren Jes Fabricius-Møller om Grundtvig som nationalt ikon og ideologisk prægknabe. Om sammenhængen mellem grundtvigianisme og nazisme, velfærdsstat, eksamensfrihed, Mao, bispevalg, fodbold og månedens tilbud i Kvickly – blandt meget andet. Kr. 25 for ikke-medlemmer. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

1. MAJ FEST

KL. 20. RØD FESTIVAL

koncert med tre Århus-bands: Xantom, Yellowish og The Dram (tdl. ex-Armê) Kr 20/kr.30. Pakhuset, Nordhavnsvej 1. Arr.: Frit Forum og STUDENTERHUS ÅRHUS.

SKYGGERNES FARVER

De indfødte frygter alt, hvad der ikke har skygge, siger den argentinske billedkunstner Luis Blanchard, der for tiden udstiller sine magisk-realistiske malerier i Nobelparken. Den bemærkning er nøglen til at forstå hans billeder, der fanger tilskueren ved deres komposition og farver.

I Nobelparken byder han på en rejse gennem lys og skygge med akrylbilleder, der er lavet under stærk påvirkning af de vilkår, som naturen byder beboerne i regionen Rioja, hvor lyset tegner skygger i både landskab og menneskesind.

Biblioteket for sprog, litteratur og kultur har arrangeret udstillingen i samarbejde med Ivan Guzman, der kom til Århus som flygtning fra Chile og siden har været involveret i en række arrangementer med sydamerikanske kunstnere.

BIBLIOTEKET FOR SPROG, LITTERATUR OG KULTUR

NOBELPARKEN,
MAN-FRE 10-15
INDTIL 20. MAJ.

Luis Blanchard deltog i to udstillinger i Århus Festuge 2005 hvor man bl.a. kunne opleve denne kolibri.

Tirsdag 2.

KORSTOG OG ISLAM

KL. 16-18. KORSTOG OG HELLIG KRIG

Ane Bysted, Skanderborg Museum, om korstog og kristen hellig krig i middelalderen, og hvordan teologer retfærdiggjorde korstogene og korstogsafstanden. I foredraget "Islam og Jihad" behandler ph.d.-stipendiat John Møller Larsen Koranens jihad-begreb og den traditionelle muslimske udlægning samt synspunkter, der kommer til udtryk i bl.a. i den radikale islamisme. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

Onsdag 3.

SAMFUNDS-TEORI

KL. 9.15-17. SOCIETY ON THE COUCH

Conference on Lacanian psychoanalysis and social theory. Program på www.hum.au.dk/nyheder/kalender/ Hornungstuen, Studenternes Hus. Org.: Sociologisk Forum, Kritisk Profil og The Research Network "Emotions, Knowledge, and Culture".

SPOUSES

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Visit to The Independent Order of Odd Fellow (Sisters).

POLITOLOGI

KL. 13.15. THE ROLE OF THE STATE IN GLOBAL GOVERNANCE

Prof. Helmut Willke, Bielefeld, i foredragsrækken *Moderne perspektiver på styring, staten og det politiske*. Aud. A1, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.

ÆSTETIK**KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR**

Reader in Media Design Matthew Fuller, Willem de Kooning Academie, Rotterdam, on recent projects by artists and others to develop an aesthetics of digital objects in the lecture "Release Your Inner Geek". Lok. 124, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

BIOTEK OG ETIK**KL 14-16. FORSKNING I MÆLKEPROTEINER**

Lektor Esben Skipper Sørensen, Molekylærbioologisk Institut, holder oplæg om forskning i mælkeproteiner, og hvilke aspekter denne forskning kan have inden for bl.a. kræftbehandling, modvirkning af åreforkalkning og knogleskørhed. Lektor Ulrik Nissen, Center for Bioetik, lægger op til diskussion om de etiske problemstillinger, der kan være i forbindelse med denne forskning. Mødelokale 1, Studenternes Hus. Arr.: Gen-etisk Netværk.

DEBAT**KL. 16-17.30. PAKHUSMØDE**

Aktuelt debatmøde i samarbejde med Erhverv Århus. Gratis adgang. Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

KRIGER & KRISTEN**KL. 19. MENNESKE, BORGER OG SOLDAT**

Mød den øverste chef for Danmarks forsvar, Jesper Helsø, og hør ham fortælle om, hvad det kristne livs- og menneskesyn betyder for en mand i en militær topstilling. Handelshøjskolen Aula. Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 4.**TURISME****KL. 13-17 THE TOURIST GAZE AND THE QUESTION OF AUTHENTICITY**

Research workshop on intensified tourism experience, heritage and staged authenticity and mediated tourism. Open for audience. Aud. 138, Adorno, Helsingforsgade 8. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab og Globaliseringsforskningsnetværket, Det Humanistiske Fakultet.

Fredag 5.**RELIGION****KL. 10-17. RECEPTION OG TRANSFORMATION AF JOBS BOG**

Symposium. Jobs Bog i Det Gamle Testamente har sat sig stærke spor inden for såvel jødedom som kristendom og er blevet tolket på mange forskellige måder, ikke blot af teologer, men også af kunstnere, der har taget livtag med lidelsens problem. Seminaret henvender sig til alle, studerende og lærere samt enhver, der interesserer sig for, hvordan bibelske tekster har påvirket jødisk og kristen kultur og stadig indgår i vores måde at forholde os til tilværelsen på. Se program på www.au.teo.dk. Aud. 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Fokusområdet "Religion som normsætter".

IDÉHISTORIE**KL. 10.15-16. ANTI-TERRORISMENS IDÉHISTORIE**

Seminarække. Denne gang om nutidens terrorister. Amanuensis Mikkel Thorup taler om den totale anti-terrorkrig i foredraget "Terror skal bekæmpes med modterror". Lektor Carsten Bagge Laustsen behandler fundamentalisme og sikkerhedspolitik i foredraget "At jage sin egen skygge", og ph.d.-studerende Emily Hartz spørger i sit indlæg om undtagelsen er blevet norm, og om der ingen normer er for undtagelsen. Åben for alle. Lok. 127, bygn. 1455, Nobelparken. Arr.: Afdeling for Idéhistorie.

GLOBALT**KL. 13.15. RETHINKING GLOBALISATION**

Research seminar on globalisation. John Urry, Lancaster University on "Complexities of the global". Richard Mortensen-stuen, Studenternes Hus.

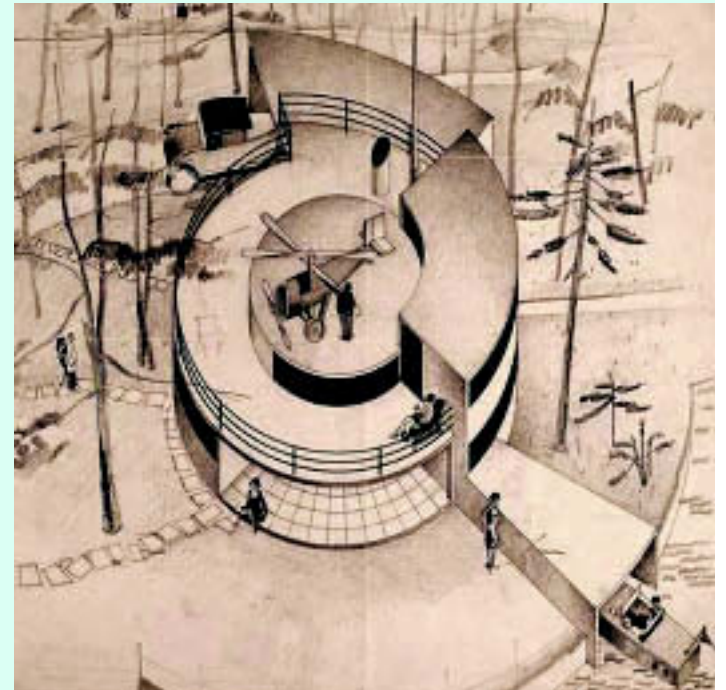
UTOPIER

Videnskabscaféen i Århus kaster sig i sit kommende arrangement ud i den svære kunst at spå om fremtiden. En tid mellem utopien og dens vrangbillede dystopien, som Aldous Huxley gav en af de bedst kendte beskrivelser af i fremtidsromanen *Fagre nye verden*, hvor den teknologiske kontrol er forbedret til det fuldkomne, og menneskenes materielle behov er fuldt ud tilfredsstillet. Til gengæld er al individuel integritet og handlekraft afskaffet.

Men hvor fager er den verden, der lurer lige om hjørnet? Måske er visioner for fremtiden nu mere nødvendige end nogensinde, spørger arrangørerne, der lægger op til debat om utopier, som både er med til at frembringe forestillinger om mere bæredygtige og harmoniske samfund og også er en protest mod det etablerede samfund og en kritik af overleveret viden.

Uffe Elbæk, der er rektor for Kaospiloterne og medlem af Århus Byråd (B), Christian Schwarz Lausten fra InnovationLab samt arkitekten Anne Tietjen, der er ph.d.-studerende ved Arkitektenskolens i Århus, sidder i det indbudte panel for at fremlægge nogle af deres visioner og debattere spørgsmål som, hvordan vi vil bruge og måske misbruge teknologi, og hvordan Århus' fremtid former sig. Også publikum opfordres til at komme med utopiske bud.

Det er 12. gang, der afvikles videnskabscafé i Århus, og arrangementet er denne gang et led i Forskningens Døgn med støtte fra Videnskabsministeriet.

VIDENSKABSCAFÉ OM UTOPI**– FREMTIDENS BY, TEKNOLOGI OG MENNESKE****FREDAG D. 5. MAJ KL. 15-17****STUDENTERHUS ÅRHUS, NORDHAVNSGADE 1, GRATIS ENTRÉ**

Et bud på en utopi. I 1929 vandt Arne Jacobsen en konkurrence om fremtidens hus.

MEDICIN**KL. 14. TILTRÆDELSESFORELÆSNING**

I anledning af sin ansættelse som klinisk professor i neurokirurgi forelæser overlæge, dr.med. Jens Christian Hedemann Sørensen om "Neuromodulation for bevægelsesforstyrrelser og neurodegenerative sygdomme. – Drømmer neurokirurger om elektriske grise?". Neurologisk Auditorium, Århus Sygehus, NBG, Bygning 10. Efter forelæsningsen er der reception på Neurokirurgisk Afdeling NK, bygning 10, 6. sal.

Mandag 8.**FOKUS PÅ FØLELSER****KL. 10-13. KONFERENCE OM EMOTIONSFORSKNING**

Halvdagsseminar om den seneste tids nye fokus på følelser i både filosofi, psykologi, antropologi og sociologi. Filosofen Kevin Mulligan, Interfaculty Center for Affective Sciences (ICAS) i Genève, taler ud fra sit indgående kendskab til både naturvidenskabelige, sundhedsvidenskabelige, psykologiske og humanvidenskabelige teorier om følelser og emotioner som toppen af isbjerget. Som optakt til forelæsningsen holder Morten Dige og Anne Marie Pahuus fra forskningsnetværket oplæg om velvære og vrede. Søauditoriet. Arr.: Forskningsnetværket "Emotioner, viden og kultur" og Institut for filosofi og idéhistorie

MUSIK**KL. 20. KONCERT**

Klüvers Big Band med Marlene Mortensen. Kr. 30/50. Pakhuset, Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

KANON**KL. 20. BLIV KLOGERE PÅ KANONEN**

Hvorfor fortjener Blicher en plads i litteraturens kanon? Lektor Henrik Skov Nielsen demonstrerer, hvorfor *Præsten i Vejlbj* og Blicher er noget helt særligt. Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

Tirsdag 9.**FØLELSER & VÆRDIER****KL. 13.15. HOW NOT TO NATURALISE VALUE**

Forelæsnings ved filosofen Kevin Mulligan, Interfaculty Center for Affective Sciences (ICAS), Genève. Som forberedelse til dette foredrag kan man med fordel læse artiklen *From Appropriate Emotions to Values*. (www.unige.ch/lettres/philo/enseignants/km/doc/FromAppropriateEmotions.pdf) Lok. 216, bygn. 1467. Arr.: Forskningsnetværket "Emotioner, viden og kultur" og Institut for filosofi og idéhistorie

IVÆRKSÆTTERI**KL. 13.15-17. CENTER FOR ENTREPRENEURSHIP**

Hvor ligger faldgruberne ved start af egen virksomhed? Gratis kursus, hvor advokat Jens Jerslev, Advokatfirmaet Bech-Bruun, orienterer om, hvad du juri-

disk bør være opmærksom på, når du starter en ny virksomhed. Tilmelding: www.cfe.au.dk

Onsdag 10.**SPOUSES****KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP**

Renaissance Party. Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.

ÆSTETIK**KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR**

Forfatteren Solvej Balle om det umuliges kunst og kunsten som undtagelsestilstand. Giver det i dag mening at fastholde kunsten som et særligt område af tilværelsen? Lok. 124, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

BIOSEMIOTIK**KL. 19. OM LIVETS TEGN OG TEGNETS LIV**

Lektor Jesper Hoffmeyer skitserer og eksemplificerer, hvad man kunne kalde "den biosemiotiske ide", som han udfolder i afhandlingen *Biosemiotik. Om livets tegn og tegnenes liv*. Idéen bryder med gængse grundforestillinger inden for såvel naturvidenskab som humanvidenskab. Ifølge den biosemiotiske ide skal den levende natur forstås som essentielt båret af eller ligefrem bestående af semiosis, dvs af tegn- og betydningsprocesser. Hornung Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Filosofisk Forening.

SEKTER OG KRISTNE**KL. 19. NYRELIGIØSITET OG KRISTENDOM**

Martin Herbst var engageret i Moon-bevægelsen i 18 år. I dag er han dansk sognepræst. Han taler om nyreligiøsitet og sekter, hvorfor de har så stor tiltrækningskraft, og hvordan kristne kan forholde sig. Martin Herbst prædiker også ved den indledende studentergudstjeneste. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

Mandag 15.**KØNSFORSKNING****KL. 13-17. MASCULINITY AND POWER**

Uformelt forskningsseminar med den internationale velkendte køns- og maskulinitetsforsker, professor R.W. Connell, University of Sydney. Det henvender sig til postdocs, ph.d.-studerende, specialeskrivere og andre med forskningsinteresser inden for køns- og maskulinitetsforskning. Nærmere oplysninger på www.ihp.au.dk/

Tilmelding på e-mail kirsten.gomard@hum.au.dk med en kortfattet motivation senest d. 8. maj. Lok. 136, bygn. 1410. Arr.: Institut for Historie og Områdestudier og FREIA, Aalborg Universitet.

Søens ærkefjender gnistrer af kampgejst

Anders Correll

De deltagende hold i årets kapsejls på Universitetssøen drak om kap for at få de korteste baner på søen. Denne kamp vandt TÅGEKAMMERET's repræsentant – nummer to fra venstre – men kammerets strategi er tilsyneladende en anden end de andres. Helt frivilligt valgte TÅGEKAMMERET den længste bane.

ÅRETS SØSLAG

Kampen om Det Gyldne Bækken, den årlige kapsejls i Universitetsparken, er trådt ind i en helt ny liga. Den liga, andre prestigefyldte konkurrencer som Champions League og VM i fodbold også tilhører. Den liga, hvor lodtrækningen om, hvilke hold der skal møde hvem i de indledende runder, er forbundet med næsten samme nervepirring, pomp, pragt og piger i små beklædningsgenstande som selve konkurrencen.

På en solrig fredag eftermiddag i april i Samfundsfagenes kantine går det løs. Hundrevis af studerende giver los for de gode gamle ærkefjendskaber ikke mindst mellem medicinerne og de tre samfundsvidenskabelige hold, juristerne, statskundskaberne og økonomerne. Et par trut i jagthorn drejer alles opmærksomhed mod scenen. Her står et ungt par i hver sin sorte habit. Han er ordførende. Hun har rollen som den, der holder bowlen med de gule kugler til lodtrækningen og præsenteres som "Nummie-pigen".

12 hold har meldt sig til årets kapsejls. Alle er gengangere fra sidste år, men det gør formentlig ikke kapsejlsden forudsigelig. Godt nok har medicinerne vundet flere år i træk til tydelig irritation for de sejrshungrende økonomer, jurister og statskundskaber, men man skal ikke underkende de øvrige hold, som måske ikke på forhånd bliver seedet højest. Kapsejlsden har adskillige gange vist sig som en konkurrence, hvor alt kan ske.

Rift om de korteste baner

Det er ikke kun, hvem man skal møde i de indledende heat, der vækker spændingen denne fredag eftermiddag. Det gør også, hvilken bane man skal sejle på. Det spiller overordentligt meget ind, da de to midterste

– bane 2 og 3 – notorisk er de korteste. Til denne del af dagens spænding har hvert hold valgt en repræsentant, der besidder den enkelte egenskab, at vedkommende kan bunde en øl på imponerende kort tid. Den, der drikker hurtigst, må nemlig vælge bane først.

Første runde af lodtrækningen giver det resultat, at første heat kommer til at stå mellem følgende fire hold: Sebastian (studerende fra Journalisthøjskolen), ØF (økonomerne), sygeplejerskerne og PF (statskundskaberne). Og i kampen om banerne bliver det ØF og sygeplejerskerne, der løber af med midterbanerne, så statskundskaberne på PF-holdet og journalisterne ved allerede på forhånd, at de er oppe mod hårde modstandere og nogle ekstra sømeter.

Overraskende banevalg

Et tågehorn blander sig i det til lejligheden bestilte jagthorntrut, der fylder rummet for hver lodtrækning. Tågehornet viser sig at tilhøre et medlem af TÅGEKAMMERET – fest- og foredragsforeningen på NAT. Dagens sprechstallmeister – ham med nummie-pigen ved sin side – træffer en hurtig beslutning og inviterer tågehorn og manden bag op på scenen, så han i stedet trutter i takt med jagthornet. Det er blevet tid til at fordele pladser i andet heat. Det bliver ingeniørerne, TÅGEKAMMERET, Biogas (biologerne) og Apollonia (tandlægerne). Tågehornsbleseren bliver dobbeltjobber, for han skal tilsyneladende også repræsentere kammeret i bunde-øl-konkurrencen. Han vinder overbevisende, og så skulle man tro, han straks sætter sig på en af de korte baner. Men nej. Til stort grin fra publikum vælger han bane 4. CAMPUS' udsendte forhører sig lige hos et medlem af TÅGEKAMMERET, som befinder sig i salen, om der kan være tale om en fejl. Ny forkert antagelse.

– Det handler ikke om at vinde. Det handler om at være mest underholdende, forklarer han.

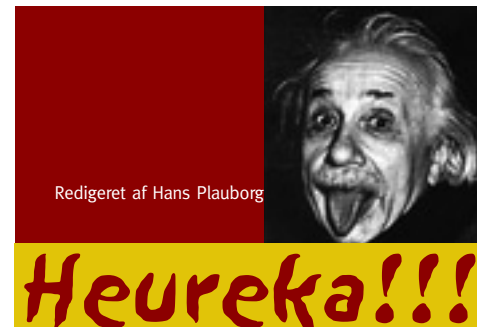
Hmm ... I stedet scorer ingeniørerne og Biogas midterbanerne.

Af med frakken

Nummie-pigen dukker op iført en meget ulden vinterfrakke. Pudsigt – temperaturen i salen taget i betragtning. Så sker der da også det, at sprechstallmeister spørger publikum, om nummie-pigen ikke har for meget tøj på. Joooooo, lyder svarkoret. Af ryger frakken, og der står nummie-pigen i sorte bikini-hipster og tilhørende halterneck-top med en meget dyb udskæring. Det synes en vis del af de fremmødte at sætte vældig pris på at dømme ud fra piftene. Og så tilbage til lodtrækningen. Tilbage til tredje heat er: Panik (informations- og medievidenskab), Umbilicus (medicinerne), Dagym fra Idræt og JUS (juristerne), og de skal så lige afklare banefordelingen. Storfavoritten Umbilicus og juristerne viser overbevisende bunde-øl-stil og napper midterbanerne. Uha, man kan allerede mærke kampgejsten slå gnister mellem de to hold.

I det hele taget er der lagt op til hård kamp lige fra de indledende heat, når kapsejlsden afholdes den 5. maj med intro og kapsejls fra kl. 14. Årets konferencier er stand-up-komikerne Anders Bonde og NP Henriksen, og slaget dirigeres af en dommer af international klasse – Kim Milton Nielsen.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Stenaldermænd gik også til tandlæge

Næste gang odontofobikere sidder og afsondrer en mindre indsø af angstens sved i tandlægestolen, kan de måske trøste sig en smule ved bevidstheden om, hvad deres forfædre måtte gennemleve af pinsler, når de besøgte manden med boret for 9000 år siden.

Forskere fra universitetet i Poitiers, Frankrig, har således opdaget, at tandlægebesøg var temmelig almindelige i Pakistan for ca. 9000 år siden. Og det var naturligvis ikke små, smarte bor, der roterer med flere tusinde omdrejninger i sekundet, der blev brugt, men derimod hjemmelavede mikroøkser og -bor af flintesten.

De har dog klaret jobbet med at fjerne rådnende tandvæv ganske effektivt, mener de franske forskere, som også har konstateret, at enkelte af de præhistoriske tænder er blevet smukt udglattede efter udboingen. Det tyder på en udpræget sans for håndværk, men forskerne mener ikke, at der har været tale om fuldtidsarbejdende tandlæger. Sammen med knogleresterne har forskerne nemlig fundet adskillige smykker lavet af blandt andet turkis, skaller og knogler, og forarbejdningen tyder på, at de er udført med de samme instrumenter, som har været brugt til tandlægearbejdet. Fortidens tandlæger har derfor sandsynligvis været smykkehåndværkere.

Venlighed kan give depressioner

Folk, der i deres arbejde er tvunget til at være flinke og høflige, lider oftere af depressioner end andre, viser studier fra Universitæt Frankfurt am Main.

Det er en lille gruppe af psykologer med professor Dieter Zapf i spidsen, der har undersøgt mere end 4000 personer i forskellige erhverv. Overhyppigheden af depressioner blandt især stewardesser, butikfolk og personer ansat i call-centre er markant, viser undersøgelsen.

I et forsøg oprettede man et falsk call-center og "ansatte" studerende til at svare på opkaldene. Halvdelen fik at vide, at de måtte forsvare sig selv mod ubehøvede kunder, mens den anden halvdel altid skulle agere venligt og imødekommende. Den sidste gruppe havde højere puls og blodtryk, længe efter at en ubehøvet kunde havde lagt på, mens det ikke i samme grad var tilfældet for gruppen, som måtte svare igen.

– Når folk er tvunget til at undertrykke deres virkelige følelser, har det negative konsekvenser for deres helbred, siger Dieter Zapf i en kommentar til undersøgelsen.

Vind et måltid

Hvor mange hold meldte sig til årets kapsejls om Det Gyldne Bækken?

Send sms til **2899 2577**

senest mandag den 8. maj.

Vinderne af quizen i sidste nummer blev Louise Hoeg, Rasmus Vedel og Mathias Clasen, der får et gavekort til en middag sponsoreret af Statsbibliotekets kantine.

